Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

10 МАЙ 1967 й.
2-йил чиқиши.
ЧОРШАНБА,
№ 107 (262).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ИЛҒОРЛАРГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Тошкент юк-товар станциясининг ишчиларига қувончли хабар етиб келди. Темир йўл министрлиги коллегияси ва темир йўл транспорти ишчилари касаба союзлари марказий комитети президиумининг қарори билан бу коллективга 1967 йил I кварталда Бутуниттифоқ социалистик мусобақада ғолиб чиққанлиги учун Темир йўл министрлиги ва темир йўл транспорти ишчилари касаба союзи марказий комитетининг кўчма Қизил байроғи ҳамда биринчи даражали пул мукофоти берилди.

ТЕЖАМ ҲИСОБИДА

Октябрь революциясининг 50 йиллик байрамини меҳнат совғалари билан кутиб олишга аҳд қилган 2-«Таштрансспецстрой» трестининг 8-қурилиш бошқармаси коллективи шу кунгача 25 километрга яқин йўл қуриб, 26 минг квадрат метрдан ортиқ майдонга асфальт ётқизишди. 7 минг метрдан ортиқ зовурлар кўмилиб, текисланди.

Бошқарма коллективи 40 минг сўмликдан ортиқ қурилиш-монтаж ишларини бажарди.

Комсомол аъзоси Л. Бубнова Тошкент пайпоқ-трикотаж фабрикаси тўқув цехининг илғор тўқувчиларидан бири. У Совет давлатининг 50 йиллиги шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаб, смена ва ойлик топшириқларини 110—120 процент адо этаётир.

Суратда: илғор тўқувчи Л. Бубнова.

МУҲТАШАМ, ПИШИҚ

Мана бир-биридан кенг, ёруғ, хоналар. Ошхонадан шинамгина пешайвонга чиқиш мумкин. Ванна десангиз ванна, душ десангиз душ тайёр. Ташқаридан антенна симлари киритилганлиги билиниб турибди.

— Уйларимиз пишиқ-пухта, — дейди Арманистон ССР қурилиш-монтаж бошқармасининг бош инженери Эдуард Галустович Мдиванов, — архитекторларимиз бу уйлар лойиҳасини Тошкент шароитига мослаб тузишган. Деворлар енгил, мустаҳкам шлако-бетондан ишланган бўлиб, иссиқлик ўтказмайди. Ҳар бир уй 60 квартирали бўлиб, йигирматаси бир хонали, йигирматаси икки хонали ва қолган йигирматаси уч хонали.

— Қурилиш ишлари қандай бормоқда? — дея савол ташладим қурилиш бошлиғи Вилен Шмавонович Осиповга.

— Биз 16 минг квадрат метр саҳнли турар жой қуриб бериш мажбуриятини олганмиз. Ўтган йили шундан 5760 квадрат метрини қуриб топширдик. Бу йил эса яна 10240 квадрат метр саҳнли уйларни муддатидан илгари қуриб битказмоқчимиз. Бу бизнинг юбилейга совғамиз бўлади.

...Қурилиш майдончасига бирин-кетин темир-бетон панел ортилган траллерлар кириб келади. Кўтарма кранлар тиним билмайди. Пайванд аппаратлари кўзни қамаштиргудек чақнаганичақнаган.

Уйлардан бирининг баланд деворида қизил транспарант турибди. Ундан: «Совет ҳокимиятининг 50 йиллигигача 16 минг квадрат метр турар-жой қуриб топширамиз!» деган шиорни ўқиш мумкин.

Артаваз Арутюнян бошлиқ монтажчилар бригадаси тўртинчи қаватда монтаж ишларини тугатибди. Электр пайвандчи Барсерян арматура пайванд қилаётир. Бошқалар эса вертикал ва горизонтал чокларини улаётир.

— Вира! тўртинчи қаватга.

Бетон кўтариб берилгач, монтажчилар бригадаси бетончилар вазифасини бажаришга киришишади.

— Бунга ажабланманг, — дейди Геворкян, — бригадамиз махсус комплекс бригада. Бу ердаги ҳар бир ишчи юксак малакали монтажчи, пайвандчи ва бетончи, бир-бирининг вазифасини адо эта олади. Шунинг учун ҳам бу ерда ҳеч иш вақти исроф қилинмайди.

Қардош арман қурувчи дўстларимиз шундай фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

А. КАШАПОВ.

ШУ КУННИНГ НАФАСИ

«ВАТАН, ТУҒИЛГАН КУНИНГ БИЛАН»

В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университетининг асосий кутубхонасида ана шундай аталган виставка очилди. Виставка стендларига Октябрь социалистик революцияси ҳақида ҳикоя қилувчи илмий асарлар, китоблар ва жанговар кунлар қатнашчиларининг хотиралари қўйилган.

Стендлардаги адабиётлар вақти-вақти билан алмаштирилиб турилибди. Кутубхонанинг ўқувчилари бу ерда ташкил қилинган Улуғ Октябрнинг 50 йиллигига бағишланган виставкани катта қизиқиш билан томоша қилмоқдалар.

ЎНТА БОҒЧА

Абдулла Набиев номли маҳаллада 140 ўринли янги боғчанинг эшиклари очилди.

Боғчанинг очилиш маросимида лентани қирқиш кўп болалик она Башорат Юнусовага топширилди.

«Главташкентстрой»нинг 159-қурилиш ташкилоти боғча биносини муддатидан илгари қуриб берди. Қурувчилар бу маҳаллада яна бир боғча биносини қурмоқдалар.

Бу йил Октябрь районида ўнга яқин ана шундай типовой боғча бинолари ишга туширилади.

К. ЗИЁМОВА.

Пландан ташқари

«Ташсантехгазмонтаж» трестининг «Газмонтаж» бошқармаси азаматлари юбилей йилида, айниқса фидокорона меҳнат қиляптилар. Қурилиш ишлари кенг кўламда авж олдириб юборилган Тошкентда монтажчилар тўрт ойлик план топшириқларини муддатидан илгари ошириб бажарган эдилар.

Бошқарма монтажчилари юбилей вахтасида туриб ишлаб, шу кунгача 2,5 километр магистрал газ қувури ўтказдилар ва 150 дан ортиқ квартирани газлаштирдилар. Улар ҳаммаси бўлиб пландан ташқари 70 минг сўмликдан ортиқ иш бажардилар.

Тематик виставка

Пойтахтдаги Олимлар уйида «Гражданлар ва Улуғ Ватан уруши қаҳрамонларига» деган маркалар тематик виставкаси очилди. Тематик виставкани очишда филателистларнинг шаҳар клуби аъзолари ташаббускор бўлдилар.

Виставка стендларига В. Чапаев, Н. Шчорс, Н. Гастелло, Краснодон қаҳрамонлари, тошкентлик Совет Иттифоқи Қаҳрамони В. С. Шаландин ва бошқаларнинг кўрсатган мардликларига бағишланган маркалар қўйилган.

ЯНГИ МЕБЕЛЛАР

Тошкент хўжалик-маданий товарлар бошқармасига қарашли 1-магазинга Олмалиқдан ажойиб мебеллар келтирилди. «Ёшлик» деб номланган бу мебеллар набори китоб жавони, диван, иккита юмшоқ кресло, газета-журналлар столи, сервант, кичик сервант ва каравотлардан иборат. Бу мебеллар набори юксак дидли харидорларга жуда манзур бўлди.

Ҳозир Саратовда ишланган сифатли мебеллар, Львовда чиқарилган ёғоч каравотлар набори, Чувашистон мебель фабрикаси юборган товарлар Тошкент магазинларига келтириб сотилмоқда.

Тошкент қишлоқ хўжалиги машинасозлиги заводи коллективи Совет давлатининг 50 йиллиги юбилейини муносиб кутиб олиш учун фидокорона меҳнат қилаётир. Завод машинасозлари бу йил мамлакатимиз пахтакорлари учун 7 мингта «зангори кема» тайёрлаб беришга аҳд қилишган. Ҳозир завод коллективи ана шу юксак мажбуриятини амалга ошириш учун барча имкониятларни сафарбар этмоқда.

СУРАТДА: пахта териш машиналарини йиғиш цехининг илғор ишчилари — коммунистик меҳнат зарбдорлари Р. Мусаев ва Л. Мурунов. Улар йиллик топшириқларини 9,5 ойда бажаришга аҳд қилишган.

М. Нуриддинов фотолари.

Юбилей вахтасида

ШОНЛИ ЙИЛНИНГ БИР КУНИ

Бир неча минут илгари туни билан тиниб-тинчимаган машина двигателлари яна гуриллай бошлади. Смена темир йўлчилари янги куч, янги ғайрат билан иш бошлаб юборишди.

Тепловоз кабинасидан вагонлар томон қараб келаётган машинистда бир зум тиним йўқ. У паркдаги вагонлар орасига кириб кетар, бир йўлдаги қурилиш материаллари ортилган вагонларни иккинчи йўлга олиб қўяр, ҳамма бўш вагонларни бир йўлга жамлар. Сўнг белгиланган юк тушириш майдонларига қараб йўл оларди.

Тошкент темир йўли бўлинмасининг Қизил-Тўқимачи станциясида юк туширувчилар бинокорларга келган темир-бетон плиталари, минора кранлар, цемент, ғишт, шифер каби турли-туман материалларни туширишмоқда.

Биз станция раҳбари А. М. Варениқдан станция ишлари тўғрисида сўзлаб беришни илтимос қилдик.

— Бизнинг станция, — дейди А. Вареник, — Тошкент темир йўли бўлинмасининг йирик шоҳобчаларидан бири ҳисобланади. Шаҳримиздаги 100 дан ортиқ ташкилотлар, айниқса қурилиш бошқармалари бинокорлик материалларини шу ерда вагонлардан тушириб олишади. Станцияга келган юкли вагонларни вақтида юк тушириш майдончаларига етказиб бериш, вагонлар оборотини тезлаштириш учун кураш ҳар бир сменада қизғин тус олган.

Маневр диспетчери Иван Шингарев бошчилик қилаётган смена ишчилари йил бошидан буён биринчиликни қўлда сақлаб келишяпти. Улар машинист Маракаевнинг чақириғига ўз меҳнат ютуқлари билан жавоб беришяпти.

Диспетчер Иван Шпигарев, станция раҳбари А. М. Варениkка нималарнидир тушунтирди. Иккинчи маневр тепловозининг вагон уловчиси бетоб бўлиб қолибти, унинг ўрнида ишлаш учун одам йўқ. Бундай ҳолда маневр тепловоз бутун смена давомида бекор туриб қолишига тўғри келади. Учинчи тепловоз эса тармоқ йўллардаги юк тушириш майдончаларига юкли йўллар билан кириб келди. Станциянинг парк йўлларида юкли вагонлар туриб қоляпти, буларни ўз вақтида юк тушириш майдончаларига элтиб бериш керак. Юк туширувчилар кутиб туришибди, унинг устига 4 ва 5-йўлдаги 2 поездни тарқатиш керак. Келаётган поездларни қабул қилиш учун йўлни бўшатиш лозим.

Қурилиш материалларини ўз вақтида юк тушириш майдончаларига етказиб бермаслик, темир йўлимизга ҳам, бинокорларга ҳам катта зиён келтиради. А. М. Зареник, ўйланиб қолди. Ўртада бир оз жимлик ҳукм сурди.

— Ҳай майли, ўзим ишлайман, — деди диспетчер И. Шингарев. — Станция навбатчиси Ҳайдар Бектемировга айтинг, биринчи маневр тепловозининг поезд тузувчиси Б. Шайхуддиновга топшириқ бериб турсин. Жуда яхши, ўзим ҳам кўз-қулоқ бўлиб тураман, деди А. М. Вареник.

Меҳнат яна ўз маромига тушиб кетди. Парк йўлларидаги қурилиш материаллари ортилган вагонлар белгиларига қараб бирин-кетин ажратиляпти. Учинчи маневр тепловозининг машинисти Ҳотам Бекназаров, поезд тузувчи Борис Тютиков цемент, ғишт, ёғоч, темир-бетон плиталари ва қумли вагонларни юк тушириш майдончаларига олиб келишипти.

Станциянинг иккинчи томонига ўтасиз. У ерда ҳам иш қизғин. Бу ерда Аҳмаджонов бошлиқ автоматчилар бригадаси поездларни техника кўригидан ўтказяпти. Т. С. Трушина бригадаси аъзолари эса вагонларга юк тушириш майдонларининг белгисини қўйишяпти.

Биринчи маневр тепловозининг машинисти В. Абдуваҳобов, поезд тузувчи Баҳодир Шайхуддинов поездни парк йўлига олиб ўтиш учун станция навбатчисининг буйруғини кутишяпти.

Кечга бориб, сменада иш ҳам тугай деб қолди. Станциянинг уч маневр тепловозининг гуруллаган овози қулоққа чалинади. Қизил-Тўқимачи станциясининг кичкинагина хонасида Иван Шингарев сўнгги қилинаётган ишларни ҳисобга оляпти.

Станция бўйича суткада 328 вагондан юк туширилади. Абдулла Қосимов диспетчерлик қилган тунги смена темир йўлчилари 74 вагондан юк туширишибди. Кундузги смена темир йўлчилари эса 254 вагондан юк туширишди. Бу нормадагидан 89 вагон ортиқча. Юк ортиш ҳам 20 вагон ўрнига 34 вагон қилиб бажарилди.

Смена давомида станция йўлларига 700 вагонни қабул қилиб олиб, уларни тегишли станцияларга юбориш керак эди. Ҳар бир вагонга кетадиган минутларнинг ҳисоб-китоби билан ишлатилиши натижасида 821 вагон қабул қилиб олинди. Шулардан 572 вагон тайёрлаб жўнатилди.

Жонкуяр диспетчер Иван Шингарев бошчилик қилаётган смена темир йўлчилари Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги юбилейини муносиб совғалар билан кутиб олиш учун ана шундай меҳнат қилишяпти.

А. УСМОНОВ,
машинист.

КАСБГА ҲУРМАТ

Тошкентдаги В. И. Ленин номли 28-мактабнинг кекса ўқитувчиси Ф. Латиповнинг ҳар бир дарси қизиқарли ва мароқли ўтади. Фотиҳ ака ўқувчиларга физика фанини ўргатибгина қолмай, ҳар ким учун дўст, ҳарбир ўқувчи кўнглига йўл топа оладиган меҳрибон, бироқ талабчан педагоглардан.

Фотиҳ ака бўш вақтларида улгурмовчи ўқувчилар билан консультация ишларини олиб боради, ҳар бир ўқувчининг аълочилар сафидан ўрин олиши учун қўлидан келган ёрдамини аямайди.

Ўқувчида ўз касбига ҳавас уйғотиш ўқитувчига боғлиқ. Фотиҳ ака қўлида таълим олаётган болаларнинг кўпчилиги физика дарсига муҳаббат қўйгани ана шундан. Унинг қўлида ўқиган А. Абдураҳмонов, А. Инромовлар ҳозир Ленинграддаги оптик механика институти талабалари.

Мана, 25 йилдирки, Фотиҳ ака касблар ичида энг завқли ва шарафли бўлган ўқитувчилик билан шуғулланиб келмоқда. Фотиҳ ака Латипов ўқишда ҳам, ишда ҳам, жангда ҳам ўрнак бўлган ва ўрнак бўлиб келаётган педагог. «Аълочи ўқитувчи» значоги билан тақдирланиши ҳам бежиз эмас унинг.

— Мен, — дейди кекса педагог — ўқувчиларнинг билим савиясини ошириш, уларни Ватанга содиқ кишилар қилиб етиштириш, яхши ва аъло баҳоларга ўқишлари учун ҳамма имкониятларни ишга соламан. Бу Октябрнинг 50 йиллигига кичик тухфам бўлади.

Йўқ Фотиҳ ака: бу кичик тухфа эмас! Халқнинг бахт-саодат йўлида хизмат қилиш, келажак авлодни коммунистик руҳда тарбиялаш — бу улуғ иш!

К. КАРИМОВ,
Ҳ. ОЛИМЖОНОВ.

Кўчма поликлиника

Чехословакия Социалистик Республикасидан Тошкент медикларига иккита махсус автомашина юборилди. Бу автомашиналарга тиш даволаш кабинети ўрнатилган.

Тишни даволаш кабинети холодильник, асбоб-ускуналар, парма машинаси, рентген установкаси ва дам олувчилар учун салон билан жиҳозланган. Салонда тишни даволайдиган врачлар узоқ сафарга йўлга чиққанларида бемалол дам олиб кетишлари мумкин. Бошқа машинага ўрнатилган рентген кабинети даволанувчиларга аниқ ва тез хизмат кўрсатади.

ЕР ШАРИДАН ХАБАРЛАР

«Балканкар»нинг яхши шуҳрати

СОФИЯ. Болгария давлат хўжалик бирлашмаси «Балканкар» ўз фаолиятини кенгайтирмоқда. Унинг маҳсулоти фақат Болгариядагина эмас. бошқа мамлакатларда ҳам яхши шуҳрат қозонди.

Бирлашманинг маҳсулоти: 17 минг электр кар, 22 минг электр-тельфер, 900 мингдан кўпроқ аккумулятор ва бошқа моллар ўтган йил 60 тадан кўпроқ мамлакатга юборилди. Бу йил бирлашма турли вазифаларни бажарувчи 30 хил янги электр карлар ишлаб чиқаришга киришади. Совет Иттифоқи Болгария электр карларининг энг катта истеъмолчиси бўлиб қолди.

Социализмнинг актив бунёдкорлари

БЕРЛИН. Германия Демократик Республикаси студентлари ва ёш олимлари бажарган ишларнинг бу ерда марказий кўргазмаси очилди. Кўргазмага қўйилган 1.100 дан кўпроқ экспонат ёшлар Германия Демократик Республикасида социализм қуришда актив қатнашаётганлигини кўрсатиб турибди.

(ТАСС).

ИҒВОГАРЛИК ҲАРАКАТИ

ГАВАНА. (ТАСС). Пренса Латина агентлиги мухбирининг Мексика пойтахтидан берган хабарига кўра, Мехико шаҳрида Кубанинг Мексикадаги элчисига суиқасд қилинмоқчи бўлган.

Номаълум шахслар элчи автомашинаси остига кечикиб портлайдиган бомба қистириб қўйганлар. Бомбанинг портлаши натижасида Куба элчихонасининг ходимлари ва улар ёнидан ўтаётган Мексика аёл граждани ярадор бўлганлар.

Элчи Хоакин Эрнандес Армас бу пайтда автомашинада бўлмаган. У, Пренса Латина агентлигининг мухбирига, иғвогарликдан мақсад — «Мексика билан Куба халқлари ўртасидаги дўстона қўшничилик муносабатларини» ёмонлаштиришдан иборатдир, деди.

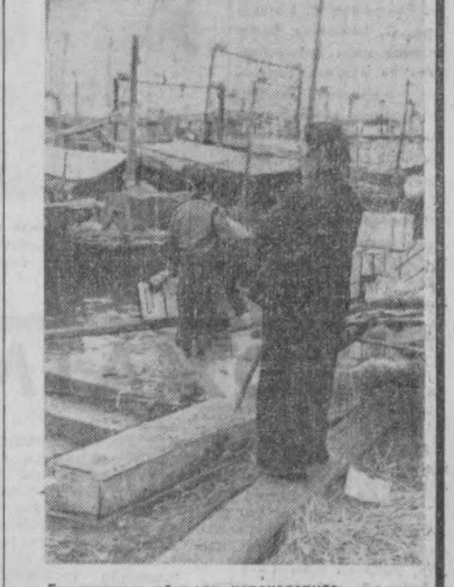

Гонконгнинг кўча ва чорахаларида.
Суратда: кемалар келиб тўхтайдиган жойда.
Ю. МУРАВИН фотоси, (ТАСС).

ОЛИМГА БАҒИШЛАНДИ

Тошкент Давлат университетининг биология ва тупроқшунослик факультетида профессор Павел Александрович Барановнинг хотирасига бағишланиб, эмбриология соҳасида илмий сессия бўлиб ўтди.

П. А. Баранов машҳур совет ботаниги, СССР Фанлар академиясининг ҳақиқий аъзоси. У 1917 йили Москва Давлат университетининг аспирантурасини тугатди. Ҳукуматимизнинг Тошкентга бориш ҳақидаги чақириғига биринчи бўлиб хоҳиш билдирди.

П. А. Баранов 1921 йилдан 1945 йилга қадар Тошкент Давлат университетида ишлади. Сўнгра 1945 йили СССР Фанлар академиясининг Ботаника боғига ишга ўтказилди.

У Ўрта Осиёнинг маданий ва ёввойи ўсимликларини ўрганиш мақсадида экспедициялар ўтказди.

Тайёрлаган юзлаб шогирдлари унинг бошлаган илмий ишларини давом эттиришмоқда.

Илмий сессияни Тошкент Давлат университетининг тупроқшунослик факультети, ЎзССР Фанлар академияси Ботаника институтининг экспериментал биология ва ботаника боғи коллективи ташкил этди.

Профессорлардан И. А. Райкова, М. С. Яковлев, З. Бочанцева, академик Ф. А. Русанов, доцентлардан Е. А. Макеева, З. М. Пашенко ва бошқа олимлар сессияда қизиқарли докладлар қилдилар.

Илмий сессия қатнашчилари П. А. Барановнинг ҳаёти ва ижодий фаолиятини ҳикоя қилувчи виставкани ҳамда у етиштирган «оқ олтин» навлари ҳақидаги альбомлар билан танишдилар.

ЁШ ЦИРКЧИЛАР

Яқинда пойтахтимиздаги Пойафзалчилар маданият саройида ўтказилган ҳаваскорлик санъати шаҳар кўригида Профтехника таълими республика маданият уйининг ҳаваскор цирк коллективи ўз санъатини намойиш қилди.

Бу республикамиздаги ягона ҳаваскорлик цирк коллективидир.

Номерлар бир-бирига уланиб кетди. Ҳаваскорлардан С. Гольштейн, А. Панин ва С. Шанинлар томошабинларни кулдириб, олқишга сазовор бўлдилар. Тошпўлат Азимов ва Абдужалил Раҳимов бажарган «Оғир тош машқи» сингари номерлар томошабинларга маъқул бўлди.

Бу ҳаваскорлик цирк коллективига СССРда хизмат кўрсатган тренер Николай Иванович Лакиза раҳбарлик қилмоқда.

Цирк коллективига шаҳар жюри комиссиясининг тавсияси билан биринчи ўрин берилди. Кўрсатилган номерларнинг барчаси республика кўригида қатнашиш ҳуқуқини олди.

ЎЗБЕКИСТОН ВАКИЛЛАРИ ТУРКМАНЛАР ЭЛИДА

Шу кунларда туркманлар юртида Ўзбекистон деган сўз тиллардан тушмаяпти. Бу сўз театрларнинг залларида янграб эшитилмоқда, газеталарнинг биринчи саҳифаларида йирик харфлар билан босилмоқда, радио ва телевизион эшиттиришларининг бошланишида тилга олинмоқда, биноларга, кўчаларга, ҳатто автобус ва троллейбусларга осиб қўйилган минг-минглаб алвонларга ёзиб қўйилган. Туркманистон қардошлик ва дўстликнинг ёрқин байрамига, республикалар юбилей олди маршининг муҳим босқичига айланган ўзбек адабиёти ва санъати декадаси руҳи билан яшамоқда.

«Баҳор» ансамбли Туркманистонда зўр шуҳрат қозонди. Гўктепе районининг пахтакорлари билан сабзаводкорлари шу ансамбль билан бир неча соат «дилкашлик» қилдилар. Кўпгина колхозлардан келган деҳқонлар район марказида рақс усталарини хурсандчилик билан кутиб олишди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Максим Горький номли колхоз раиси Расул Пашиев уларнинг ҳис-туйғуларини ифодалаб бундай деди:

— Бугун биз учун сизлар артистларгина эмас, шу билан бирга қардош халқнинг мухтор вакиллари ҳамсиз. Бинобарин биз, — деди у. — Ўзбекистон меҳнаткашларига бизнинг энг эзгу тилакларимизни етказишингизни сўраймиз. Ҳорманглар, азиз дўстлар! Ишда Сизларга катта-катта янги муваффақиятлар тилаймиз!

Шу ернинг ўзида, марказий майдонда «Баҳор» концерт қўйиб берди. Концерт ғоят зўр муваффақият билан ўтди.

Туркманистондаги ҳамма театрлар, маданият саройлари, концерт заллари тепасида декада эмблемаси товланиб турибди. Бу эмблема ўзбек ва қорақалпоқ авторлари пьесаларининг премьераларини кўриш учун Мулланапас номидаги академик драма театрига таклиф қилади. Биринчи бўлиб улуғ Ҳамзанинг «Бой ила хизматчи» асари қўйилди. Ундан кейин З. Фатхуллиннинг «Ёшликда берган кўнгил» ва С. Хўжаниёзовнинг «Суймаганга суйканма» асарлари қўйилади.

Махтумқули номидаги опера ва балет театри СССР халқ артисти Вели Муҳатовнинг «Қонли адоватнинг хотимаси» операсининг премьерасини декадага бағишлади.

Лекин декада спектакллар ва концертлар билангина чекланиб қолаётгани йўқ. Ҳар куни ўнлаб ижодий учрашувлар ўтказилмоқда.

Г. ЛИПШИЦ,
Ашхобод шаҳри.
(ЎзТАГ махсус мухбирлари).

Жамоатчилик, оила, мактаб

ҚАЛБИ ҚУЁШЛАР

Ешгина ўсмир қўлида бир қанча калитларни жиринглатиб, аста юриб борар экан, теварак-атрофга, ўткинчиларга диққат билан боқар, айниқса йўл бўйидаги дўкон ва магазинларга диққат билан разм соларди. Магазинлардан бири болага ёқиб қолгандай бўлди. Прилавкада кичкина портатив радиоприёмник ялтираб турар эди. Боланинг кўзида қувонч ўти чақнади, лабида табассум пайдо бўлди... У шунчалик хаёлга берилиб кетган эдики ёнига келиб қўлидан тутган аёлни ҳам сезмай қолди...

— Нега мактабга бормай кўчада тентираб юрибсан? — деди аёл. Бола аёлга юзланди... Сўнгра бошини қуйи солиб, қўлидаги бир даста калитни аста шимининг чўнтагига солди.

— Ўзим, шундай юрибман... Ха айтмоқчи бизни ўқитувчимиз бетоб бўлиб, дарсга келмадилар...— —деди.

— Хўп, шундай дейлик,— деди синовчан оҳанг билан ҳалиги аёл. Ундай бўлса сен бу ерда нима билан шуғулланаяпсан?

Ўсмир бу саволга жавоб беролмай, юзлари қизариб кетди.

Шундан сўнг Тошкент шаҳар Ленин райони милиция бўлимининг инспектори Вера Петровна Ефремова уни қўлидан етаклаб «болалар хонасига» олиб келди...

Геннадий Каширинский деган бу бола 6-мактаб-интернатда ўқир, лекин кейинги вақтда ўқишни ташлаб юборган экан. У мактабда ўқиш ўрнига кўчаларда тентираб юрган. Бир даста калитлар йиғиб ўғрилик қилиш пайига тушган. Инспектор В. П. Ефремованинг сезгирлиги натижасида Геннадийнинг қинғир йўлга кириб кетишининг олди олинди. Бола ҳозир мактабда аъло ва яхши баҳолар билан ўқимоқда.

Болалар хонасининг аҳил коллективи, старший инспектор Леонид Ефремович Волхонский раҳбарлигида болаларни қайта тарбиялаш борасида жуда катта ишларни амалга оширмоқда. В. Ефремова, В. Натальева, О. Ильичева, В. Католина каби инспекторлар ва кўпгина серғайрат, жамоатчи инспекторларнинг олиб борган тинимсиз тарбиявий меҳнатлари самарасида районда ўсмирлар томонидан содир қилинадиган жиноятлар ва тартиб бузиш ҳодисалари кескин равишда камайди.

Н. ҚУНДУЗОВ.

Меҳнатда пешқадамлар

ҲАМИША СЕРГАК

Матонат ва қардошлик, тинчлик ва баркамоллик шаҳри бўлган Тошкентимизга ватанимизнинг барча бурчакларидан тинмай поездлар келиб туради. Оғир юкли эшелонлар саҳий қалб эгалари бўлган қардошларимизнинг туҳфаларини келтирса, пассажир поездлари кўнглини яқин тутиб меҳмонга келаётган азиз биродарларимизни ҳузуримизга элтади.

Ана шу пўлат из шунқорларини шаҳримиз бўсағасида дастлабки марта кимлар кутиб оладию, кимлар кузатиб қўяди. Хушёр, чаққон, тиниб-тинчимас темирйўлчиларимиз, албатта. Раззоқберди ака ҳам ўз фаолиятини ана шу масъулиятли ва шарафли касбга бағишлаганидан буён орадан ўттиз йил ўтди. Эндиликда унинг номи Салор станциясидагина эмас, узоқ-узоқларда ҳам маълум. Агар постда Раззоқберди Раҳимбердиев турганлигини билса, станция бошлиғи ҳам ташвиш тортмайди. Чунки сергак сигналчи постда экан, йўллар бехатар бўлади.

Раззоқберди ака баъзан ўзи эндигина иш бошлаган йилларни эслаб кетади. У пайтда ҳозирги имкониятлар қаерда эди дейсиз. Пўлат из ёқасида туриб олиб қизил, яшил байроқчалар силкитиларди. Уни машинист яқиндангина зўрға илғарди. Об-ҳаво айниган чоғларида-ку, бирор хавф-хатар рўй бериши ҳеч гап эмасди. Эндиликда бўлса баланд вишка барпо этилган бўлиб, унга замонавий бошқариш машинаси ўрнатилган. У илгари ҳар бир постда ишлайдиган саккиз кишининг ўрнига атиги икки киши ишлаши имконини берди.

Келаётган поездларнинг аниқ вақти станциядан маълум қилингач, пост хизматчилари чаққон ҳаракат билан ўша зарур йўлни очиб қўядилар. Темир йўлда кичик хато ҳам катта хатарга олиб бориши мумкин. Шунинг учун ҳам бу ерда энг сергак, энг масъулиятли кишилар ишлайди. Раззоқберди ака ана шундай кичик, аҳил коллективга бош.

Салор станциясининг иккинчи постига кирсангиз, офтобда бироз қорайган, чеҳрасидан табассум аримайдиган бир кишига дуч келасиз. У темир йўлни бошқариш машинасининг пири, шу ердаги хизматчиларнинг ғамхўр раҳбари Р. Раҳимбердиевдир. У телефон қўнғироғини диққат билан тинглагач, эпчиллик билан туриб машинанинг ричагсимон тутқичини юқори кўтариб, рақамларга разм солади.

— Мана ҳозир бешинчи йўл очиқ. Москвадан пассажир поезди келяпти, — дейди у изоҳ бериб. Кўксида «Аълочи стрелкачи» значоги порлаб турарди.

Раззоқберди ака тинмай билимини ошириб боради. Шундай қилмаса, коммунист ишчи кўплаб шогирдлар орттира олармиди.

Мана комсомол йигит Хурсанд Ҳошимовни олинг. Раззоқберди ака унга поездларни кутиб олиш ва кузатиб қўйишни ўргатди. Серғайрат йигит устозининг маслаҳати билан транспорт инженерлари институтига кириб ўқиди. Ҳозир Хурсанд диплом ёқламоқда. Нишонбой Файзиев бўлса 17 йилдирки, Раззоқберди ака билан ёнма-ён туриб ишлаб келмоқда. Дастлаб станцияга келганда унда иштиёқ бор эдию, малака йўқ эди. У ҳозир малакали стрелкачи. Йигит устозидан бир умр миннатдор.

Тиниб-тинчимас коммунист Р. Раҳимбердиев куйди-пишди жамоатчи ҳамдир. Унга қандай топшириқ берилса, ўрнига қўяди. Ҳеч вақт бекор турган ҳолда кўрмайсиз уни. Ҳали кўрсангиз касаба союз комитети аъзоси сифатида бирор ишчининг оиласидан хабар олиш учун кетаётган, бир кўрсангиз ўртоқлик судининг раиси сифатида қўпол хатога йўл қўйган кишини койиётган бўлади.

Раззоқберди акага жамоатчи инспектор вазифаси ҳам юкланган. У темир йўлда техника хавфсизлигига қандай риоя қилинаётганлигини мунтазам равишда назорат қилиб боради.

Тошкент темир йўлига қарашли Салор станциясининг моҳир стрелкачиси, жамоатчи коммунист Р. Раҳимбердиевнинг кўп йиллик бехато хизматларини эътиборга олиб, ҳукуматимиз ўтган йили уни «Ҳурмат Белгиси» ордени билан мукофотлади.

Ғ. КОМИЛОВ.

ТУРЛИ КАСБ ЭГАЛАРИ

ЭЛ ҚИЗИ

Назира Асомиддинова Тошкентдаги 2-трамвай депосида ҳайдовчи. У беш йилдан бери ҳар куни минглаб одамларнинг йўлини яқин қилади.

Тўхташ жойига 7-трамвай ҳар беш минутда келиб туради. Барибир эрталаб университет шаҳарчаси томондан жуда кўп одам чиқиб, вагон тиқилинчроқ бўлади. Бундай пайтда Назира ҳар бир йўловчи тўғрисида ғамхўрлик қила олади:

— Эшикни қўйиб юборинг, йигитча.

— Онажон, ичкарига кириб ўтириб олинг. Қани, яхши қиз онага жой беринг-чи.

— Билет олишни унутмадингизми, ўртоқлар? Чақа керак бўлса, марҳамат.

Микрофон орқали янграган бу сўзлар ҳар кимнинг қалбига йўл топади, руҳини тетиклаштиради. Одамлар тўхташ жойларида бир-бир тушар экан, «раҳмат» дегандай ҳайдовчига қараб қўйишади.

Қирқ йилдан бери шу паркда ишлаётган диспетчер Одил ака Муллажонов ҳам ёш ҳайдовчидан хурсанд.

— Назира ёш бўлишига қарамай, трамвайни яхши олиб юриши, ширинсуханлиги билан ажралиб туради. Унинг ишидан бирорта шикоят эшитмаганмиз, — дейди Одил ака.

Депутат сифатида Назира ўнларча одамларни уй-жой билан таъминлашда қатнашди. Бунинг устига мажлислар сайловчилар билан учрашувлар, янги-янги наказларни бажариш йўлидаги уринишлар...

Назира Асомиддинова яқинда яна 207-сайлов округидан Ленин район Советига депутат қилиб сайланди.

Ўз халқининг муносиб фарзанди коммунист ўртоқ Асомиддинова сайловчиларнинг наказларини бажариш учун бутун куч-қувватини сарфлайди.

С НИШОНБОЕВ.

ҚАЧОНГАЧА

Киров районидаги Янгиариқ маҳалласининг аҳолиси ташаббуси билан кўчаларга мевали дарахтлар, гуллар ўтказилиб, кўкаламзор қилинганига бир неча йиллар бўлди. Лекин баъзи ташкилотлар қуриш баҳонасида бузиш билан шуғулланаётир.

Газ ўтказувчилар кўкаламзорлаштирилган жойларни пойхон қилибгина қолмай, кўчадан уйга кирадиган сув қувурини ҳам бузиб юбордилар. Бугун 36 кундан бери сувсиз қолдик. Буни тузатиб бериш учун бригада бошлиғига қилган илтимосимиз ҳеч қандай фойда бермагандан сўнг юқори ташкилотларга қатнай бошладик. Ташпромкоммунгаз бошлиғи хузурига икки-уч марта бордим. Газ ўтказиш ишлари у кишига қарашли эмаслиги ва Аванесов бош бўлган монтаж бошқармасига боришни маслаҳат бердилар. Бу идоранинг бош инженери Головёв айбни «Водоканал» трестига қўйди. Бу ердагилар эса аҳволни кўриб буни монтаж бошқармаси қилиши керак, ўшалар бузган, ўшалар тузатади, деб кетавердн.

Космонавт кўчасидаги чуқурлар яқинда пала-партиш кўмилди. Дарахт ва гуллар устидаги ҳамда тратуарлардаги тупроқлар қолаверди.

Бундай сансалорлик оқибатлари учун ким жавоб бериши керак?

И. АКБАРОВ,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби.

БУГУН ТОШКЕНТ ҚУРИЛИШЛАРИДА

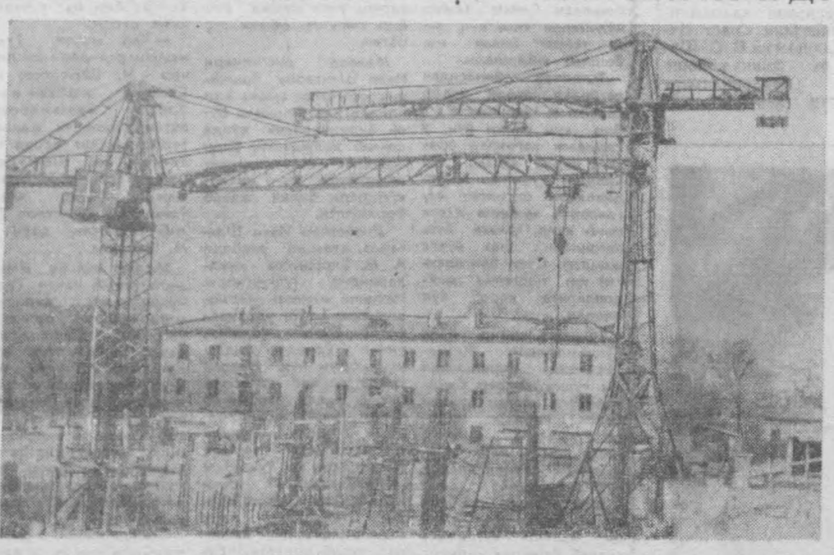

Пойтахтимиз чиройига кун сайин чирой қўшилиб боряпти. Марказда қуриладиган кўплаб бинолар эса шаҳримиз жамолини янада очади. Ана шундай бинолардан бири Ленин номли майдонда бунёд этилади. Сиз бу суратда осмонўпар бино қурилишини кўриб турибсиз.

Шаҳар марказида қуриладиган кўпқаватли маъмурий бинонинг ҳамма хоналарида доимо соф ҳаво бўлиб туришини таъминлайдиган ҳар хил установкалар бўлади. Сиз суратда бинони мусаффо ҳаво билан таъминлаб турадиган резервуар қурилишини кўриб турибсиз.

В. ГУЖБИН фотолари.

ҚУРУВЧИЛАР ВАХТАДА

Қоронғи кеча бўлса-да, кучли прожектор нурлари майдонни қуёш нуридек ёритиб турибди. Баландга бўй чўзган кран хартуми ўзига «ўрнашган» материалларни тўғри тўртинчи қаватга етказиб беряпти. Галя атрофга ўгирилиб боқади. Шаҳар уйқуда. Ҳамма ижодий меҳнатдан сўнг ором оляпти. Узоқ-узоқлардан шаҳар узра сочиб ташланган чироқ маржонлари ярқираб кўринади.

Ўзбекистон,
гўзал диёр,
мардлар ўлкаси,
Эшитилиб турар
мағрур овозинг.
Бу овозда — нафосат,
баҳор жилоси,
Украинага ҳамдаст,
жарангдор созинг.

Қувноқ ашула овозига кўпчилик жўр бўлади.

Кўп ўтмай кулги, қаҳ-қаҳа овозлари яқиндан қулоққа чалинди.

— Эшитяпсизми, бу бизнинг учинчи сменага ишга келаётган бинокорларимиз куйлашяпти,— изоҳ беради Украина ССРда хизмат кўрсатган бинокор Александра Карлова.

Машина қурилиш объекти ёнига етиб келгач, ундан 30 га яқин ёшлар тушди.

— Булар Владимир Гнённий бошчилик қилаётган комплекс бригада азаматлари, бригадирнинг ўзи салкам 15 йилдан буён қурилишда ишлайди,— дейди Александра. Тезликда иккинчи смена ўз ўрнини учинчи смена аъзоларига топширди. Объектда бироз бўлсада иш тўхтамади. Тунги сменада навбатдаги 2-бригада жадал ишга киришди.

Кўп ўтмай объектга қурилиш монтаж поездининг раҳбари Е. П. Коробейников етиб келди.

Биз Егер Прохоровичдан қардош Луганск бинокорларининг бу йилги режалари ҳақида сўзлаб беришни илтимос қилдик.

— Бу йил катта тарихий солнома яратилаётган йилдир. Ҳар бир совет кишиси бепоён Ватанимизнинг 50 йиллик тўйини меҳнат зафарлари билан кутиб олмоқчи. Биз Луганск қурувчилари ҳам улуғ айёмга арзигудек туҳфа тайёрламоқчимиз. Тошкентликларга 275 квартирали турар-жой биноси, битта 280 ўринли болалар боғчаси қуриб берамиз. Шунингдек, улуғ айём арафасида ЦУМ биноси ёнида «Ц-7» кварталида 2 та 40 квартирали уйни муддатидан бир ой илгари фойдаланишга топширамиз.

— Эммадан миннатдормиз. У икки сменада ишлайди. Кунига 50—60 тонна қурилиш материалларини юқори қаватларга элтиб бермоқда. У бўш вақтларини бекорга кетказмайди. Пастга тушиб ғишт терувчилик касбини ҳам ўрганяпти,— дейди бригадир.

Чиндан ҳам Эмма Навицкая меҳнатсевар қиз экан. У қоронғи тунда кран кабинасидан туриб ҳар бир бинокорга керакли материалларни муҳайё қилиб турибди.

— Билагимизда куч-қувватимиз бор экан, ҳар бир ёш мардлик шаҳрида жасорат кўрсатиши лозим. Мен доимо шуни ўйлаб меҳнат қиламан. Меҳнат роҳат, меҳнат бахт-саодат, дейишадику — дейди Эмма биз билан суҳбатда.

Луганск қурувчилари орасида Эмма сингари ташаббускор, меҳнатсевар ёшлар кўп. Мана улар: Галя Гаевая, Александра Карлова ва бошқалар. Уларнинг барчаси ҳам меҳнатда пешқадам ёшлардир.

Тунги смена тугашига оз муддат қолди. Бригада бошлиғи объектни айланиб бинокор меҳнатига разм солди. Бугунги бажариладиган иш режаларини чамалаб чиқди. Ишнинг сифатини текширди.

— Петрина, бугун қанча ғишт тердинг,— сўради у, 18 ёшлар чамасидаги қизга қараб.

— 1000 та.

— Жуда яхши, суръатни янада ошириш керак,— мамнун бўлди бригадир.

Петрина бригаданинг энг ёш ишчиси экан. У кечагина шогирд эди. Бугун эса у ўз устозлари изидан дадил боряпти.

Владимир қилинган ишларни хом чўт қилиб чиқди. Унинг аъзолари смена нормасини ўртача 120—130 процентдан адо этяпти. Бригадир хурсанд. Бу ёмон кўрсаткич эмас. Суръат шундай кетаверса бригада ўз сўзининг устидан албатта чиқади.

Иш тугади. Бригадир ўз аъзоларини йиғиб бугунги қилинган ишларига якун ясади. Навбатдаги вазифаларни сўзлаб:

— Дам олиш кунингиз хайрли ўтсин, азиз ҳамшаҳарлар. Кечқурун кўришгунча хайр,— деди.

Х. ШАРИПОВ.
И. ИСМОИЛОВ.

БУХОРОЛИК ШУНҚОРЛАР

Бухоро область, комсомол комитети йўлланмаси билан Тошкент қурилишига келган Ҳамро Одилов, Раҳмат Чориев, Муқим Бекмуродов, ғиждувонлик Ҳафиз Холов, ромитонлик Отахон Омонов, Нарзи Неъматов, навоийлик Иброҳим Умаровлар 9-қурилиш трестидаги 51-қурилиш бошқармасига қарашли бригадаларда сидқидиллик билан меҳнат қилишяпти. Юбилей йилининг 4 ойи давомида бухоролик қурувчилар, 51-қурилиш-ремонт бошқармасидаги қурувчилар ҳамкорлигида 80 га яқин турар жой биносини ремонт қилишиб, фойдаланишга топширдилар.

Пойтахтнинг энг катта касалхоналаридан бири Семашко номли касалхона, зилзиладан зарар кўрган эди. 51-қурилиш-ремонт бошқармаси ҳамда Бухоро областидан келган бир группа азамат қурувчилар касалхонани ўз вақтида ремонт қилиб, фойдаланишга топширдилар.

Т. МИРЗАРАҲМАТОВ.

Оқшом суҳбатлари

РЕДАКЦИЯМИЗГА КЎПГИНА ГАЗЕТХОНЛАР САВОЛЛАР БИЛАН МУРОЖААТ ҚИЛИШЯПТИ. БИЗ БУНДАН БУЁН ОҚШОМ СУҲБАТЛАРИДА ГАЗЕТХОНЛАР САВОЛЛАРИГА ЖАВОБ БЕРИБ БОРАМИЗ. ШУ БУГУН КУЙБИШЕВ РАЙОНИДА ИСТИҚОМАТ ҚИЛУВЧИ ЗАЙТУНА СОЛИҲОВАНИНГ БОШ ОҒРИҒИ ҲАҚИДАГИ САВОЛИГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ. СЎЗ МУТАХАССИСГА.

БОШ ОҒРИҚ ВА КЎЗ ОЙНАК

Бош оғрий бошлаган заҳоти кўпчилик ҳар хил дори дармонлар ичиб кўради. Лекин баъзиларда бош оғриқ ҳадеганда тарқала қолмайди. Шундай бўлиши табиий. Чунки оғриқнинг сабаблари ҳар хил бўлади. Бундай оғриқ қулоқ, томоқ, бурун оғриғидан, юрак оғриғи, ички секреция безларининг фаолияти бузилганидан, асаблар бузилишидан ҳам бўлиши мумкин.

Шунингдек кўз хиралашиб, фақат яқиндаги нарсаларнигина ёки олиснигина кўрадиган бўлиб қолган бўлса ҳам бош оғриши мумкин.

Маълумки кўз жуда мураккаб оптик аппаратдир. Атрофдаги нарсаларни жуда яхши кўриш учун нарсаларга тушган ёруғлик нур кўзнинг тўр пардасига тўпланиши керак. Кўз фақат узоқни кўрадиган бўлиб қолганда ёруғлик, нур тўр парданинг орқасида тўпланади. Кўз хиралашиб, фақат яқинни кўрадиган бўлиб қолганда эса, ёруғлик аксинча, тўр парданинг олдига тўпланади. Ҳар иккала мисолимизда ҳам тасвир аниқлиги йўқолади.

Узоқни кўрадиган одам олисдаги нарсаларни яхши кўра олмаганидек, яқинидаги нарсаларни ҳам аниқ кўролмайди. Бирор нарсани яхшироқ кўриш учун у бутун кучини кўзига тўплайди. Яқинни кўрадиганлар эса олдиларида турган нарсаларни яхши кўрадилар-у, лекин хиёл олисдаги нарсаларни ҳам кўришдан маҳрум бўладилар. Шу сабабли китоб ёки газетани, ишлайдиган ишларини кўзларига жуда яқин тутадилар. Бундай ҳолатда кўзлар бурун томон келиб қолади. Ҳолат ҳадеб такрорланавергач бош оғриғи бошланади.

Кўзлари нормал кўрадиган соппа-соғ одамлар ҳам 40—45 ёшга борганларида кўз гавҳари бироз хиралашади. Буни пресбиопия дейилади. Яъни бу нарса кексалик яқинлашиб қолганидан далолат беради. Бирор нарсани яхшироқ кўрмоқчи бўлишса ёки хат ўқишда кексалар бутун диққатларини кўзларига тўплашга мажбур бўладилар. Бунда албатта кўз толиқади ва бош оғриғи пайдо бўлади.

Кўз фақат узоқни, ёки фақат яқинни кўрадиган бўлиб қолганда, ёки киши кексайиб қолгач одамга кўз ойнак ёрдамга келади.

Бироқ кўз ойнак ҳам одамнинг соғлиғини дарҳол яхшилаб қўяқолмайди. Кўз ойнакка кўникиш, ўрганиш керак бўлади.

Кўз ойнакни фақат мутахассис врачгина танлаб бериши мумкин. Кўз ойнак рецептида врач ойнакнинг кучи, кўз қорачиғларининг оралиғи қанчалиги (Ойнак марказларининг узоқлиги қорачиғлар оралиғига муносиб бўлиши керак) ни кўрсатади. Кўз ойнакни врач рецептисиз тақа кўрманг.

Агар врач кўрсатмаси билан дорихонадан олган кўз ойнагингиз ноқулай бўлса, кўзингизни толиқтирса, бошингизни айлантирса, яна врачга учрашишингиз шарт. У кўз ойнагингизни текшириб, алмаштириб беради.

Кўз ойнак тўғри танлангандагина кўзнинг кўриш кучи тикланади. Бош оғриғи қолади, меҳнатингиз самарали бўлади.

М. Г. МАРГОЛИС
Медицина фанлари кандидати.

ҲОЖАТМАНДЛАР РАНЖИМАСИН

(РЕДАКЦИЯГА КЕЛГАН ХАТЛАРДАН)

Шаҳримиз аҳолиси ўз қувончи ва ташвишини кўпчилик билан баҳам кўриш мақсадида баъзан қўлига қалам олади. Газетхонлар пойтахтимизда кун сайин рўй бераётган ажойиб ўзгаришлар, айниқса одатга айланиб қолган уй тўйлари, инсонларнинг бир-бирларига холис меҳрибонлик кўрсатаётганликлари тўғрисида кўнгилларидан офтоб чиқиб ёзадилар.

Мана. газетхон **С. Илёсовнинг** мактубини олинг. У 10-авторемонт заводи ҳузурида кишиларга 20 йилдан буён ҳалол хизмат қилиб келаётган оддий касб эгаси — этикдўз косиб М. Ҳасанов тўғрисида, **К. Норматов** эса 49-универмаг сотувчиси Райҳон Исаева, **Н. Ҳакимов** Куйбишев районидаги 57-магазин сотувчиси Абдулла Отабоев тўғрисида самимий фикрлар баён этганлар. Орджоникидзе районидаги 5-мактаб ўқитувчиси ўртоқ **Али Нодиров** ўтказилган кўчатларни парвариш қилиш юзасидан фойдали маслаҳатлар йўллаган. Шу билан бирга у қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши курашда ишлатиладиган суюқ ва қуюқ дорилар магазинларда кам, баъзан топилмаслиги сабабини билишни истайди.

Чилонзорлик **Х. Содиқов** ва **Д. Қодирова** ўртоқлар Кўкча ва Гагарин кўчаларидаги, Чорсудаги сут-қатиқ бозорчаларида санитария-гигиена қоидаларига амал қилинмаётгани ҳақида ёзишса, тупроқшунослик институтининг аспиранти **М. Исломов** Чилонзордаги 32-озиқ-овқат магазинида сут-қатиқ маҳсулотлари жуда кам бўлишидан шикоят қилади.

«Нимча тиктираман деб», **Ўткир Тоҳиров** ўз хабарига шундай сарлавҳа қўйган. Газетхон 2-модалар ательеси, 27- кийим ремонти устахонасига бориб, ўзи учун битта нимча тикдира олмаганидан шикоятланади. Ёки бошқа бир хат. 2- нон заводига газ келтирилиши муносабати билан кўча ўйдим-чуқур қилиб юборилгани, кўчадан юриш қийин бўлиб қолгани тўғрисида **Ғ. Жўраев**, -М. Горький номли кўчанинг нобоп аҳволда эканлиги тўғрисида **Т. Эшмуродов** ўртоқлар хабар йўллашган.

«Афсуски шаҳар китоб магазинларида, киоскаларда кундузи чироқ ёқиб қидирсангиз ҳам ўзбекча открытка топа олмайсиз. Қани энди, «Ўзбекистон» нашриётидаги ўртоқлар бу ҳақда чуқурроқ ўйлаб кўришса», деб ёзади С. Нишонбоев.

Почта ходимлари шаънига ҳам кўплаб кишилар эътироз билдираётирлар. Жумладан, 157-мактаб ўқувчиларидан 15 киши «Кино» журналига обуна бўлишларига қарамай, шу чоққача бирорта сонини ололмаётганлиги учун 86-алоқа бўлими ходимлари айбдор эканликлари ҳақида, **С. Эсонбеков** қишлоқ хўжалик институти яқинидаги газета-журнал дўкончасида кундалик газеталарни топиш қийинлиги тўғрисида ёзишган.

Бир йилдирки, пойтахтимизда қизғин бунёдкорлик кураши бормоқда. Бу ишда бутун мамлакат қатнашаётир. Шаҳарда бинокорлар, ижодкорлар армияси яшамоқда. Шундай экан, албатта салкам бир ярим миллион аҳолига транспорт хизмати кўрсатишни тартибга солиш зарурлиги табиийдир. Бу ишга алоқадор ташкилотлар шаҳримиз аҳолиси талабини имкони борича қондиришга ҳаракат қилаётирлар. Лекин шунга қарамай, айрим ўзбошимча шофёрларнинг нотўғри хатти-ҳаракатлари, йўловчиларни ранжитмоқда. **А. Жуманиёзов, Р. Зиёев, Б. Авазов** ўртоқлар 4-троллейбус, 38-автобус кўпинча график бўйича қатнамаётганлиги оқибатида йўловчилар узоқ туриб қолишаётгани тўғрисида куйиб-пишиб ёзишса, Анвар **Шокиров** 3-автобазага қарашли 43—20 ТНВ маркали автобус ҳайдовчиси Иброҳимовнинг йўловчиларга билет бермай, пул олиб қолаётганлигини фош этади.

Кўпчилик кишилар таксичиларнинг хизматидан ранжийди. Ҳожатманд кишилар илтимос қилишса, шофёр шоввозлар «мен фалон томонга бораман» деб туриб олишади. Улар ўзларининг аҳолига холис хизмат кўрсатиш каби шарафли постда эканликларини унутиб қўйишади. Жумладан, 12—24 ТНВ, 07—96 таксиларнинг ҳайдовчилари ҳожатмандларга қўпол муносабатда бўлиб, уларга хизмат кўрсатишдан бош тортганликлари тўғрисида **Н. Утенов, М. Валиев** ўртоқлар ўз фикрларини баён этганлар. 2-автокомбинат такси ҳайдовчиси Худоёров 06—68 номерли машинада Каримов ва у билан бирга кетаётган қизларни улар илтимос қилган Калинин майдони томон эмас, абразив комбинати томон элтиб қўйиши мумкинлигини айтди. Улар тўғри, хизмат кўрсатиш зарурлигини талаб қилишганда, шофёр йигит олиб бормайман, деб қўрслик билан жавоб қайтарди. Руль тутган бу хизматчи шофёрлар ўзининг бурчини адо этмаганлиги учун жавоб беришини билармикин.

Халққа ҳалол хизмат қилишдан бош тортувчи, кишиларни ранжитувчилар жуда кам бўлса ҳам, уларга бефарқ қарашга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ. Меҳнатсевар, матонатли шаҳримиз халқига, уларнинг меҳнатига ҳурмат билан муносабатда бўлайлик. Шундагина уларнинг эътиборини қозонишимиз мумкин. Юқорида қайд этилган камчиликлар тегишли ташкилотлар томонидан тез орада тузатилади, деб умид қиламиз.

ШАРҚ ЮЛДУЗИ

«Шарқ юлдузи» журналининг апрель сони босмадан чиқди. У шоир Эркин Воҳидовнинг «Чароғбон» поэмаси билан очилади. Кейинги саҳифалардан эса С. Мирернинг «Йўлчи юлдуз» ҳикояси ўрин олган.

Журналининг бу сонида Ўзбекистон халқ ёзувчиси Ойбекнинг янги романи «Улуғ йўл»нинг ҳам дастлабки боблари ўқувчиларга тақдим этилган.

Максим Каримов — ёш драматурглардан. Журналнинг бу сонида унинг «Қалам қошлигим» лирик-драматик достони ҳам эълон қилинган.

Журналда «Ўзбекистонда Венгрия маданияти декадаси» рубрикаси остида Венгер шоирларидан Г. Гараи ҳамда А. Гидашларнинг шеърлари ёритилган. «Жаҳон классик адабиёти» умумий сарлавҳаси остида эса Шайх Саъдийнинг «Гулистон» асаридаги кўпгина шеърий ҳикматлар марҳум академик шоиримиз Ғафур Ғулом таржимасида босилган.

«Шонли 50 йил» рубрикаси остида Т. Носированинг «Халқ хизматида», «Публицистика» рубрикаси остида Р. Саҳибоевнинг «Ленин абадий барҳаёт» мақолалари ёритилган. Шулар билан бир қаторда, журналхонлар беш йиллик қаҳрамонлари ҳақидаги Т. Пўлатнинг «Сон ва сифат» очеркини, шоир Султон Акбарийнинг янги Тошкентни бунёд этаётганларни мадҳ этувчи «Ишонч» лавҳасини ўқийдилар. Санъат ва адабиётга доир бошқа кўпгина материаллар ҳам журнал саҳифаларидан ўрин олган.

АПРЕЛЬ СОНИДА

ЎЗБЕКИСТОНДА ВЕНГРИЯ МАДАНИЯТИ ДЕКАДАСИ

Габор ГАРАИ

РАЗЛИВДАГИ НОТАНИШ КИШИ

Эски фото сурат.
Нотаниш одам.
Тикиб ўлтираркан унга кўзимни,
Ногоҳ чорласа у йўлга,
Ўша дам
Эргашиб кетгудай сездим ўзимни.
Юзидан ишчига ўхшайди. Содда.
Лабда қотиб қолмиш кулгу, ўйлари.
Жингалак соч ётар кенг пешанада.
Эгри ёқа эди одми кўйлаги...
Лекин нурга боқиб қисилган кўзи,
Қалбидан ловиллаб қуюлган нурдан
Ёриша бошлади хотирам бирдан:
У — Ленин.
Ленин у.
Ленинннинг ўзи.
Фақат парик кийган.
Кийими ўзга.
Нотаниш суратдан боқар у бизга.
Юзидан ишчига ўхшайди, дедик.
Йўқ, ҳар бир томири ишчи-ла тепар.
Йўқ, — фикри, томири юз минг кишилик
Синфнинг нафасига туташиб кетар.
Эл қалбига сингган бу Инсон ҳали
Кўп оғир дамларда бўлур ҳамроҳим,
У сўнмас қуёшдай боққан маҳали
Пок бўлур булутдан менинг нигоҳим.
Менимча, насабсиз-номсиз йўқсул ҳам
Унга борин бериб, борини олган;
Шу нурдан чанқоғин қондиргани дам,
Улар, сон-саноқсиз сардори-олам —
Мангу барҳаётлар сафида қолган.
У қуламас асло.
Қўлида байроқ.
У бор — фалокатнинг умридир қисқа.
У зулматни қувиб ташласа нигоҳ
Нур тегар бизларнинг кўкрагимизга.

Антал ГИДАШ

ЁШЛАРГА

Учқунланар кўчган музлар,
Чарх уришар дарё узра.
Биратўла қутулмоқ-чун
Қишнинг қора зангидан,
Тўлғанади дарё бугун,
Кўзин очиб янгидан.
Босмоқ истар шамолларни
Кўпчиб турган кўксига,
Тўлқинларнинг тили билан
Қаҳ-қаҳ урмоқ — нияти.
Худди янги туғилгандай
Боқиб олам ҳуснига,
Гўзалликни яйраб-яйраб,
Тўйиб кўрмоқ — нияти.
Шамол ҳамон гувиллайди,
Музлар нурда ловиллайди.
Тўлқин чатнар... Тинглар эдим
Табиатнинг шўх куйин:
Жўр бўлади унга дилим,
Оловланиб дам сайин.
Қалбим нега титраб кетдинг,
Нега яна титиб кетдинг
Сарғайган варақларни?
Нега учдинг йўлни қувиб?
Қўмсадингми, мени севиб —
Улғайтган тарафларни?
Димоғимга ҳид урилар,
Мана, куртак — «чирс!» — ёрилар,
Татимасдан бўлармиди —
Тил ачишар, ачир жон.
Қалб дер:
«Энди шеър ёзилар!»
Ақлим дейди:
«Ҳеч қачон!»
Баҳс тинмас ҳеч.
Уни баттар
Ловиллатар шўх шамол.
Кўк япроқлар: «Ким зўр чиқар?»
Дея беришар савол.
Баҳор бўйлаб,
Гуллар аро
Учар янграб сатрлар.
Ёшлик — ғолиб!
Сени ҳатто
Енга олмас асрлар!

Ҳусниддин ШАРИПОВ таржимаси.

ВЕНГРИЯ. Будапешт шаҳрининг умумий кўриниши.

АЖОЙИБОТЛАР ОЛАМИДА

ОЙ БИЛАН АЛОҚА

СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси А. А. Пистолькорснинг айтишича, Ойга бориб қўнган космонавтлар билан радиотелефон орқали сўзлашиш мумкин. Бироқ савол билан жавоб ўртасида 3 секундли пауза бўлади. Чунки радио тўлқинлари Ойгача бўлган тахминан 400 минг километр масофани босиб ўтиши учун ана шунча вақт керак.

Марс билан гаплашганда савол-жавоб ўртасидаги пауза 6—7 минутга боради.

ТЕНГИ ЙЎҚ ГИЛАМ

15 асрдан кўпроқ ер остида ётган ҳамда Пицунда бурунидаги Бичвинт деган жойда археология қазилмалари олиб бориш вақтида топилган ажойиб тош гилам парчалари Юрузия Санъат музейи залларини безади. Умумий сатҳи 60 квадрат метрдан зиёд бўлган ранг-баранг тошларни дастлабки ҳолатидагидек жойлаштириш учун қарийб ўн йил астойдил ишлашга тўғри келди. Гилам ўн икки хил билан ишланган. Кубиклар денгиз тошларидан тайёрланган гиламнинг бир квадрат метрида 20 мингтача тош парчаси бор. Бу тенги йўқ гиламни жаҳон санъатининг дурдоналари жумласига киритиш мумкин.

ХУШБЎЙ КЎЧАЛАР

Сицилиядаги Катания шаҳрининг маъмурияти, кўчалар фақат озода бўлмасин, айни замонда... хушбўй ҳам бўлсин, деган қарорга келди. Сўнгги вақтларда махсус автомашиналар кўчаларга дизенфекция қилувчи ва хушбўй ис тарқатувчи моддалар аралаштирилган сув сепиб юрибди.

Нодир китоблар

Украина ССР Фанлар академиясига қарашли Марказий илмий кутубхонанинг нодир ва қимматли китоблар бўлими ноёб китобларнинг антиқа коллегиясини сотиб олди. Бу коллекция илгари Тимирязев академиясининг профессори О. В. Витт қўлида сақланиб келарди. Коллекция 86 та қадимги нашрдан иборат. Иван Фёдоров билан Пётр Мстиславецнинг 1954 йилда Москвада босилган дастлабки китоби — «Апостол» айниқса катта аҳамиятга эгадир.

«Мутолаа». А. МАШУРОВ фотоэтюди.

ОЙБЕК

(РОМАНДАН ПАРЧА)

Намозгар яқин эди. Эшонхон меҳмонхонанинг эшигини секин очди:

— Мумкинми? Ассалому алайкум! — деди таъзим билан.

Танчада хомуш ўтирган Саидаҳмадхон парвосизгина остона томон кўз қирини ташлади:

— Хўш, қаёққа йўқолдинг! — зарда билан сўради.

Эшонхон, қўллари кўксида айёрча илжайиш билан кўзларини ўйнатиб олди-да, танчага суқилди.

— Бой ака! — деди товушига сирли тус бериб. — Тўй бўлиб қолди... Жанобларига тўй муборак!

— А? — деди Саидаҳмадхон йирик, тўнкадай оғир гўштдор мучасини бир қўзғатиб. — Нимани валдираяпсан, баччағар, тушунтириб гапир. — Бир зум сукутдан кейин кулиб юборди. — Э-э, энди фаҳмладим, гап бошқа ёқда экан. — Бойнинг йирик қора кўзлари ёниб кетган эди, семизлигидан йилтираган йўғон бармоқлари билан мўйловини бир-икки бураб олгач, қошларига қадар бостирилган янги савсар телпагини пешанасига кўтарди. — Қани гапир-чи, мирзам, кўндими исқирт бобой? Нима деди? Айт, қани, бошидан батафсил гапир!

Эшонхон энди гапиришга шошилмас эди, чўнтагидан «Роза» папиросини чиқариб бармоқлари орасида эзди, тишлаб гугурт чизди, бир-икки қаттиқ сургач, секин гапга тушди. У бугун тушда масжид жомега, дукчи чол олдига борганини, бой ака қизингизни бир кўриб ошиқ-беқарор бўлди, мени сизга ялиниб-ёлворди, деганини бир-бир сўзлади.

— Бояқиш чол сўз тополмасдан аграйганича қотди-қолди, — деди Эшонхон папирос тутунидан ҳавога кетма-кет ҳалқалар учираркан. — Хуллас, бой ака, қўймадим, чолни кўндирдим. Мана, жаноб, иш шундай дўндирилади. Хуллас, ҳаракатингизни қилаверинг. Шошилмасангиз бўлмайди, қиз бағоят сулув, дилбар қиз, битта-яримтаси илиб кетса доғда қоласиз...

Саидаҳмадхон суюниб кетган эди.

— Отангга раҳмат! Айни муддао! — деди-да, ўйга толди.

У энди хотинларининг йиғи-сиғи, хархашасини, болаларининг норозилигини ўйлар эди.

Эшонхон бойнинг ҳолатини, кўнглидаги андишани албатта пайқаган эди, шунинг учун ҳам унинг фикрларини чалғитиш ниятида тағин гапга киришди.

— Фақир киши учун бир олтин танга — хазина, — деди Эшонхон ва чолнинг ҳамёнини бир дафъа тўлдирмоқ, қизга бир неча қат асл сарполар тайёрламоқ лозимлигини айтди. — Бойнинг хотин устига хотин олишини халқ ёмон кўради, шу сабабдан кичикроқ ширин бир тўй қиламиз. Бой ака, ҳали ёшсиз, элликка энди киряпсиз, шундайми, оға? Икки дафъа уйландингиз, тағин икки уйланиш олдингизда турибди. Ҳаёт мисли бир югурик дарё, оқади-кетади, сурган кайфи сафойингиз қолади... — қув кўзларини сузиб, илжайди Эшонхон.

— Умуман айтганда, иш чакки бўлмади, — деди Саидаҳмадхон ёстиққа ёнбошлаб. — Лекин қўйиб берсам тилингни хўп қайрайсан. Бу гапирганларингни ўзим ҳам биламан, аммо уй ичини, хотинларни ўйлаяпман. Хайр, майли, улар тез кўникиб кетишади. Энди тўйни бошлайверамиз, ўзинг бош бўлиб, ҳамма ишни саранжом қиласан, уқдингми? Қизнинг бутун сарпосини атлас-шоҳидан, духоба-зарбобдан оласан. Чолга нафақа керак дейсанми? Гапинг тўғри. Бир қора чўзсак кифоя деб ўйлайман, озми минг сўлкавой! Қалай, тузукми? Тушида кўрмаган дукчинг буни, баччағар, бу ёғини ҳам ўйла!

— Бир қора деганингиз маъқул, лекин бу замонда пул ҳам ҳашак-да.

— Ҳо, анойи, тантилигинг кетмайди, ақча ердан терилмайди, ука. Раҳматлик бобом ўла-ўлгунча: «Олтин йиғ, болам, олтин йиғ! Ҳар нарсанинг давоси — олтин, белингнинг қуввати — олтин!», деган эди. Сен касофат нуқул мени исроф йўлига сургайсан» — кулди Саидаҳмад.

Суҳбат узилмади, улар заводдан, пахтадан гаплаша бошладилар. «Сарт ва матчойи ишчиларга нисбатан айниқса, эҳтиёт бўлиш зарур», деган гаплар ҳам бўлди булар ўртасида.

— Ҳали заводни бир айланиб чиқдим, қайда эдилар, жаноблари? — сўради Эшонхон.

— Ҳа, кўпаслар билан юрдим. Пахта иши кўп оғир, нозик иш-да. Сўнг мадрасада бўлдик, Дегрезга бордим. Хуллас, кун ўтди, — деди Саидаҳмад ва оғзини катта очиб бир ҳомуза тортди.

Қоронғи тушган эди, хизматчи Махсум кириб ўттизинчи осма чироқни ёқа бошлади.

— Ҳовлига кираркансиз, жаноб, овқат тайёрмиш.

Бой, одати бўйича, кўпинча овқатни ичкарида ерди.

— Ошми? — кескин сўради Махсумдан бой.

Бошини тебратиб, «ҳа» деган имони қилди хизматчи.

— Олиб чиқ! — буюрди Саидаҳмад.

Ҳайратда қолган Махсум бойга ялт этиб бир қаради-да, индамасдан ичкарига кириб кетди.

Саидаҳмадхон кулиб юборди:

— Энди хотинларга шу кунлар оз-оз заҳар ташлаб турмоқ тузук, аста-секин кўникишсин, а, лаббай?

Эшонхон қаҳ-қаҳлаб кулиб юборди.

— Бой ака, дуруст, йўлини биласиз. — Чироқнинг пилигини тузатишга киришди.

— Сен касофатга қойилман! — деди Саидаҳмадхон пешанасини ишқаб. — Ишни хўб боплабсан. Энди бойвуччаларга тўнғроқ гапириб турамиз, йўқса, иш чатоқ бўлади.

— Бой ака, илоҳим кунига хотин олинг, бошингиздан давлат қуши асло кетмагай! — деди Эшонхон товушини пасайтириб.

Ўрта эшик олдида Махсумга оқсоч мойли палов уюб сузилган хитой лаганни тутқазди-да, ниманидир шивирлади. «Билмадим», дегандай пастки лабини осилтириб, бошини бир ёнга қийшайтирди Махсум.

— Катта бекaнинг жаҳллари чиқаётганмиш, нима бало бўлибди, тинчликми ўзи, деб сўраётганмишлар, — деди Махсум лаганни Эшонхон қўлига тутқаза туриб, оппоқ дастурхонни ёзаркан.

Саидаҳмад илжайди:

— Бор-бор, ишингни қил, хумпар! — Бир он сукутдан сўнг овозини пасайтириб деди: — Эҳтимол, уйланарман, лекин пинҳон тут буни, алжирасанг тилингни кесаман.

— Хўжайин, хўп, соқовман, лекин мен шўрлик тоқ ўтаманми бу дунёдан? Инсоф қилинг-да, ахир, хўжайин, — деди Махсум ўксинган ҳолда.

Саидаҳмад қиқирлаб кулди, кейин ҳазилнамо пўписа қилди:

— Аввало мулла жиринг керак, бошпана бир ватан керак. Кейин қизни орзу қилсанг бўлади. Бўйинг бир қарич, унинг устига тағин абжағинг чиққан чўтир бўлсанг, сендақага ким боқади, тентак!

— «Бошим кал, кўнглим нозик!» деганни эшитганмисиз, бой ака? — деди дарров енгларини шимариб қўлларини ювгач, қази ва гўштни тўғрашга киришган Эшонхон.

— Хўп, хўжайин, умидни узмаймиз, «умиди йўқ — имони йўқ», деган мақолни ҳам эшитганмиз, — деди кизариб Махсум ва секин эшикни ёпиб чиқиб кетди.

— Падар лаънати-эй... — деди бой Эшонхон тутган обдастадан ўтирган жойида қўлларини чаяркан, сўнг икковлари чурқ этмасдан серғўшт, ёғли паловга қўл узатишди. Эшонхон очлигидан ошни бош кўтармай ошалар. Саидаҳмад эса ялқовгина еяр эди.

Қовоғи солиқ Махсум кириб катта гардин чойнакда қуюқ дамланган кўк чойни Эшонхон олдига қўйиб чиқиб кетди.

Бой тухум пўчоғидай юпқа хитой пиёладаги чойни майдалаб хўплади-да, ўрнидан турди:

— Городга кетяпман, бир-икки фабрикантлар билан ресторанга боришни ваъда қилган эдим, — деди бой. Дик этиб туриб, таъзимда қаққайган Эшонхонга буюрди: — Чиқ Махсумга айт, фаэтонни тайёр қилсин. Ҳозирча бутун гапни махфий сақла, валдираб, шов-шув кўтариб юрма! Бойвуччаларнинг можаросини унча писанд қилмайман, лекин қайнаталардан, битта-яримта душманларнинг ғийбатидан чўчиш керак. Эҳтиёт шарт...

— Хотиржам бўлсинлар, бой ака, асло ғам емасинлар, бутун ғовларни ўзим бартараф қиламан, — деди Эшонхон мўлтонлик билан ва ҳовлига отилди.

Саидаҳмадхон устидаги сурма ранг янги мовут камзулининг этакларини қўли билан уриб бир-икки қоқди, телпагини бошидан олиб, бармоқлари билан чертиб тозалаган бўлди. Қозиқдан ярқираган қора мовут қопланган узун, кенг поча пўстинни олиб кийди. Оғир одимлаб меҳмонхонани бир-икки айлангач, кичик чўнтагидан олтин соатини чиқариб қаради-да, шошилиб амиркон кавушларини кийди, тез юриб ҳовлига чиқди.

Ташқари ярим яланғоч дарахтлар, чиптага ўралган атиргулларга тўла, саҳни кенг ҳовли эди.

Фаэтон ҳали тайёр бўлмаганига қарамасдан, Саидаҳмад ичкарига киришни хоҳламади, ғишт терилган тор йўлкада бирпас айланиб турди. Марҳамат, бой ака! Фаэтон тайёр! — хабар қилди Эшонхон.

Саидаҳмад такаббурона юриш билан дарвоза олдига чиқди ва гердайиб юмшоқ извошга ўтириши ҳамон Махсум: «Чуҳ-чуҳ, ҳай!...», деб узун қамчинни кўтарди. Йилтираган, бир-биридан гўзал қўш олмовут отлар енгил юриб кетишди.

Фаэтон кўздан йўқолгунча, кўчада тик қотиб турган Эшонхон ичкарига кирди. Ҳовлининг бир бурчидаги тор қоронғи ҳужрада пайпаслаб токчадан чироқни топди, уни ёқиб кичкина шалоқ хонтахта устига қўйди. Совуқ, танчаси ҳам йўқ зах ҳужрада, бир қўлини иягига тираб, бир лаҳза хаёлга толганча жим ўтириб қолди. Сўнг токчадан қалин катта китоб — «Минг бир кеча»ни олиб, варақлай бошлади...

АЛИШЕР БИЛАН МУЛОҚОТ

Эдуардас МЕЖЕЛАЙТИС,

Литва шоири, Ленин мукофоти лауреати.

Аввал қисқача «муқаддима», ўтмишга саёҳат қилмоқчиман. Менинг Литвам билан Шарқ ўртасидаги алоқа улуғ князь Витаутас замонидан бошланган. Витаутас Шарқ ҳукмдорлари билан жанг ҳам қилган, дўстлик ҳам ўрнатган ва ҳатто ўз гвардиясига татарларни жалб этган ҳам. Литва татарлари Литвани ўз тилларида «Липка» деб атаганлар. Мана шу бизнинг «Липка»мизда татарларнинг сағаналари устига жимжимадор арабча ҳарфлар билан ёзиб қўйилган лавҳаларни болалик чоғимдаёқ кўрганман. Совет шарқшунослигининг ифтихори, академик Игнатий Юлианович Крачковский эса, асли вильнюслик бўлади.

Шу боисдан, қадрдон ўзбек дўстлар, сизнинг порлоқ байрамингиз — улуғ Навоий юбилейи Неман ва Нерис соҳилларида алоҳида акс-садо топса, ажабланмагайсиз!

Яна бир гап даврий яқинлик тўғрисида. Алишернинг ажойиб фаолияти қайнаган замон кўҳна Вильнюснинг олтин асрига деярли мос келади. Ўша пайтларда Литва Уйғониш даврининг жонбахш нафасидан баҳраманд бўлган, қолоқ ўрта асрлар ҳаётига қарши янги эътиқодлар ва ҳатто даҳрийлик кураши жўш урган. Ўзининг ранго-ранглиги, нафислиги ва мусиқийлиги билан кишини ҳайратда қолдирувчи литва тили ҳам ўша давр сермавж воқеалари гирдобида ўз ёзувини яратган эди.

Қамалда турган Ленинградда Навоий ижодига бағишлаб ўтказилган мажлис ҳақидаги ахборотни ўқиб, ниҳоятда ҳаяжонланган эдим. Ёрилаётган бомба ва снарядлар садоси тепа қаватни ларзага келтираётган бўлса ҳам, ҳеч ким ўрнидан қимирламаган ўшанда. Фашистларнинг қуюндек ёғдираётган ўти буюк Алишер ижодининг қудрати олдида ожизлик қилган эди.

Темурийлар салтанати, муҳташам қасрлари туфайли, аввало — шеърият мажнуни, ҳақиқат мажнуни Алишер Навоийнинг интиҳо билмас ёғдуси туфайли шон-шуҳрат қозонган кўҳна Ҳиротда хаёлан кезаман. Агар Улуғбек Навоийдан сўнгроқ яшаган бўлса, ўз жадвалини шеъриятнинг энг ёруғ юлдузи — Алишер Навоийдан бошлаган булур эди.

Аммо, ажойиб мунажжим ўз ўғлининг тиғидан ҳалок бўлганида, Алишер эндигина саккиз ёшда эди. Шундан сўнг падаркушнинг ўзи ҳам ҳалок бўлди. Шундан кейин оға-ини шаҳзодалар бир-бирини ўлдиравердилар. Темур авлодларининг подшоҳлик тарихи қонли жиноятларга узлуксиз чирмашаверди. Лекин ана шу хиёнаткорона фисқфужурлар кўланкасида моҳир усталар меҳнати ила сарой ва кошоналар ҳам қад кўтараверди, нимжон гулдай аста-секин ғунча ёзган шеърият бора-бора нафосат чўққисига етди.

Буюк Навоий, ўша ажойиб иморатсоз усталарга ўхшаб, асрлар ижодий тажрибаси тўплаган хазинани кўз қорачиғидек асради, унга янги мазмун — замонамизга тамоман ҳамоҳанг садо берувчи ғоят чуқур инсонпарварлик бахш этди. Навоий тириклар билан тирикдай гаплашиб, беш аср оша бизга бундай деб мурожаат қилмоқда:

Кўнгли киши хушлиғидан хуш керак,
Нохуш агар бўлса, мушавваш керак.
Одами эрсанг демагил одами
Оники, йўқ халқ ғамидин ғами.
Улки киши ўлмағидин шод эрур, —
Гўркану ғосил жаллод эрур...

Ваҳоланки, шу сатрлар ёзилган кезларда, Ҳиротда қийноққа ва қатлга маҳкум этилган одамларнинг жон талвасасидаги дод-фарёдлари дам-бадам эшитилиб турар, зулм бозори чаққон эди.

Бинобарин, Навоийнинг инсонпарварлиги — хўрланган ва таҳқирланганларга меҳр-шафқат изҳор қилишдангина иборат бўлмай, айни маҳалда биродарларча бирлашмоққа қилинган даъват ҳам эди.

Йўқ хунари ёлғиз эса юз киши,
Қайда киши сонида ёлғиз киши?!
Фард киши дардига топмас даво,
Ёлғиз овучдан ким эшитмиш садо?!

Навоий Фарҳоднинг паҳлавон сиймосини яратди. Ўзбек халқи ўзининг азамат қурилишларидан бирини Фарҳод номи билан атади. Алишернинг ўлмас мисраларида шоҳона қасрлар эмас, балки чўлга оби ҳаёт келтириш тараннум қилингани бежиз эмас эди!

Алишер ижодининг чўққиси бўлмиш «Хамса» хассослика тенги йўқ достон — «Садди Искандарий» билан, яъни сиёсий донишмандлик мажмуаси ва салтанат эгаларига берилган ўгитлар достони билан тугайди.

Навоийнинг инсонпарварлиги — саробга етиша олмаган йўлчининг оҳ-фиғони эмас, балки аксинча, давлат арбоби ва бунёдкор шоирнинг ўзи амал қилиб келган фаол, таъсирчан тарғибот эди. Бу улуғ ижод темурийлар даврида яратилган қаҳрамонлик меҳнати эканини унутиш ярамайди, албатта!

Ленин Прометей ва Фаустга хос ўтли пафос Навоий ижодида ишқий лириканинг ғоят ёрқин намоён бўлишига, фусункор маъшуқалар образининг яратилишига халақат бермади. Шоирнинг чуқур инсонпарварлиги Мажнун бошига тушган чексиз азоб-уқубатларни тасвирлашда ўзгача бир файз бағишлади.

Алишернинг сози ҳам, зўр фаолияти сингари кўп пардали ва кўп қиррали эди. Шу маънода Навоий — Ренессанс даврининг типик арбобидирким, энди бу ўринда Ғарб билан Шарқ ўртасидаги чегара тамоман шартли тус олади.

Навоий ўз вафотидан атиги бир йилдан сал муқаддамроқ яна қўлига қалам олади ва ўзининг шоирларга васиятномасини — «Муҳокаматул луғатайн»ни яратади. «Икки тил муҳокамаси»га бағишлаб, илҳом билан ёзилган бу асарда у, она тилини чаманзор ва хазинага ўхшатиб, ана шу хазинанинг «қонхўр илонлари» билан кураш бошлаганини айтади.

Улуғ Навоий ўз мардлиги ва даҳоси билан ўзбек адабиётининг умум таниган асосчиси бўлиб қолди.

Она тилидаги литва адабиёти ҳам кўп имтиҳонлар қозонида қовурилишга мажбур бўлдики, шу нуқтаи назардан, Навоийнинг бу жасорати биз учун айниқса мўътабардир.

Ўзбекистоннинг улуғ фарзанди XVI аср бошларида тириклар сафидан кетди. Шундан сўнг орадан кўп вақт ўтмай, Темурийлар салтанати инқирозга юз тутди.

Аммо Навоий яратган нафис сўз чашмаси, сўнмас ва ўчмас анъаналар булоғи, инсонга ишонч ва унга муҳаббат таронаси абадий янграб қолди.

Алишер ижоди тарих варағига, башар юрагига зарҳал ҳарфлар билан ёзилган бўлиб, ўзбек халқи адабиётининг ва улуғ совет оиласида унга қардош бўлган барча халқлар адабиётининг йўлига ёрқин нур сочиб турибди.

Шайх САЪДИЙ

ГУЛИСТОН

(ПАРЧА)

Ҳар дамда умрдан нафас ўтади,
Бир қиё боққунча йитиб кетади.
Уйқуда ўтгандай ўтди эллик йил,
Қолган беш кун умр қайғусин қилгил.

Уятдир кетмаклик ҳеч чалишмасдан
Ноғора чалинди юк тангилмасдан,
Сен ширин уйқуда, корвон йўлда,
Сен-чи, аро йўлда қолган пиёда.
Ким бу ерга келди, бир бино солди,
Ўзи жўнаб кетди, ўзгага қолди.
Бировлар қилса ҳам шунингдек ҳавас,
Иморат битмади, етмади, нафас.
Вафосиз дунёга дил берма зинҳор,
Ҳеч кимга дўст бўлмас чархи кажрафтор.
Ўлади шубҳасиз яхши, ҳам ёмон,
Бахтлидир яхши ном қолдирган инсон.
Тириксан, гўрингга гуллар экиб қол,
Кейин қўзғалмакка қолмагай мажол.
Даврон офтобу умр худди қор,
Тириксан, мағрурлик қилмагин зинҳор
Пулинг йўқ, бозорда нима қиласан,
Қўрқаман саллангдан ажраб келасан.
Кимки ўз ҳосилин хом еб тугатар,
Куз куни хирмондан машоқлар терар.
Бирор бурчакда тилсиз гунгу лол ўлтиргучи одам
Тилин тиймакни билмовчи кишидан афзалу кўркам.

Бу кун сўзламакка сенда имкон бор,
Ҳар қанча яхши сўз топсанг, айтиб қол.
Эртага ажалинг элчиси келгач,
Тилинг қимирлашга топмагай мажол.
Оғиз ичида тил, недур, эй оқил!
Ҳунар хазинасин калидидир — у.
Эшик ёпиқ экан, билиб бўлмагай
У ерда нима бор мунчоқми, инжу.

Форсчадан Ғафур ҒУЛОМ таржимаси.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 3 бет
10 МАЙ, 1967 Й.

МОСКВА. Кремлда В. И. Ленинга ўрнатиладиган ҳайкалнинг конкурс лойиҳалари виставкаси очилди.

СУРАТДА: томошабинлар ҳайкал лойиҳаларини кўздан кечирмоқдалар.

Э. Евзирхина фотоси (ТАСС).

ЭЛЕКТРО ТАБЛО

Тошкентликлар фақат «Пахтакор» стадионидагина электро табло бор, деб ўйлашлари мумкин. Аслида бундай эмас. Карл Маркс ва Киров кўчалари муюлишига жойлашган 2-гастроном деворига ҳам ана шундай табло ўрнатилди.

Таблони ўрнатишдан мақсад харидорларга қулайлик яратишдир.

Ғалаба байрамига бағишлаб

Тельман номли маданият ва истироҳат боғида Низомий номли Тошкент Давлат Педагогика институти физика-математика факультети студентлари ва ўқитувчилар коллективининг ғалаба кунига бағишлаб Улуғ Ватан уруши ветеранлари билан учрашув кечаси бўлиб ўтди. Кечани институт илмий ишлари бўйича проректор, доцент С. И. Афонина очди.

Кечада математика методикаси кафедрасининг ўқитувчиси М. И. Мельникова, физика математика фанлари кандидати С. Хўжаев, студентлардан Р. Пиркозна ва Ш. Шукуровалар шоирлардан Ҳамид Олимжон, Константин Симонов ва бошқа ижодкорларнинг уруш йилларида ёзилган шеърларидан ўқидилар.

Бироқ хотини ҳали ҳам унамай ўтирарди. Келган одам унинг қўлтиғидан ушлаб олиб судрай бошлади. Чор атрофдагилар қўлларидаги қадаҳларини баланд кўтариб қийқиришди:

— Баракалла, қандингни ур, баҳодир! Қўймайсан, қўлдан чиқарма! Ушла маҳкам!

— Ўзи нима бўляпти?— сўради Нафиса қўрқиб.

Салмон орқасига қайрилиб бир назар ташлади, кейин олдида турган стаканга жуда хотиржамлик билан бир хўплам шарбат қуйди-да, гап қотди:

— Буни чалкашлик дейдилар.

— Нима?— Нафиса ҳеч нарсага тушунолмади.

— Оғайни, гап шундаки, бу хоним Лангарпур малиси, тўғрироғи бир вақтлар Лангарпур маликаси бўлганлар. Энди у бир цемент бизнесменига турмушга чиққан. Ўша ёнида ўтирган одам бору, ўша киши эрлари бўладилар. Судраётган одам эса унинг эски ошиқларидан бири. Уни рақсга таклиф қиляпти.

— Нимага энди у бормаяпти? Ҳойнаҳой бир йўл қилаётган бўлса керак,— деди Нафиса.

— Хў, ўзи Ҳиндистон аёли, оғайни. Эрининг розилигисиз қандай қилиб борсин?

— Ол-а! Ҳа, эри ўзи айтяпти-ку боринг, албатта боринг, деб.

— Тилининг учида айтяпти-да...

Шу тобда оркестр куй чала бошлади.

Ҳар тарафдан жуфт-жуфт бўлишиб, оркестр олдидаги саҳнга кела бошлашди. Рақс бошланди.

Салмон Нафисадан рухсат сўраб, рақсга тушгани кетди. Нафиса стаканни столга қўйиб, сумкасини қўлига олди ва оҳиста-оҳиста раққослар ёнидан ўтиб, залнинг орқа томонига юрди.

Бу ердан кўл манзараси яққол кўринарди.

Нафиса хаёлга берилди.

Жовид бугун эрталаб Лакновдан қайтди. Унинг айтишича, у Нафисанинг тайинлаб юборган адресига, яъни Юсуфнинг уйига икки марта бориб, уни учратолмабди. Биринчи куни борганида унинг ойиси ичкаридан туриб, Юсуф университет кутубхонасига кетган, деб айттирибди. Хайр, у куни-ку Юсуф ўз қосиди келишини билмаслиги ўз-ўзидан равшан, лекин эртаси куни-чи? Эртасига ҳам Юсуфнинг онаси ичкарида туриб қарши олибди ва бир конверт билан бир тилим қовун чиқарибди. Яна Юсуф номидан узр сўратиб, бир митинг бўларкан-у, митингнинг секретари Юсуф бўлганлиги учун, унга бормасликнинг ҳеч иложини тополмаганлигини айттирибди.

Нафиса қўлидаги сумкани зарда билан кучининг борича ғижимлади.

Конверт-чи, конверт? Унда Юсуфнинг мактуби бор эди. Беш-олти сатр. Имтиҳонларни биринчи даражага топширгани муносабати билан Нафисанинг табриги учун ташаккур, иш тополмай қийналганликлари, озроқ онаси билан Ахтар ҳақида ва... Суман ҳақида.

Ким бўлдийкин бу Суман? Мабодо Юсуф Сумани яхши кўрганида, унинг хусни ҳақида ҳам, албатта, ёзган бўлур эди, бироқ, худо би-

лади. Нафисада шубҳа туғилмаслиги учун бу тўғрида индамагандир. Аммо Юсуфнинг Нафисадан яширадиган жойи борми, агар яширса, яширишни лозим бўлганида, Суман тўғрисида паққос ҳеч нима ёзмаса ҳам бўларди-ку!

Мактуб охирида ёзибди: «Истардимки, сиз тезроқ Нейнитолдан қайтиб келсангиз ва ундан мусиқий ўргансангиз. Ўтган куни ойимлар ўқишни битирганимга бағишлаб зиёфат берган эдилар. Суман ҳам бўлди. У бизларга битта ғазал билан битта қўшиқ айтиб берди. Овозида шу қадар дард ва алам бор эдики, таърифига тилим лол».

Оркестр авжга чиқиб, тинди.

Нафиса чўчиб тушди. Рақс тугади, жуфт-жуфтлар ўз жойларига йўналди. У у ёқ-бу ёққа қараб, кейин оҳиста-оҳиста юриб, ўзи ўтирган диван олдига келди. Сумкасини ёнига қўйди ва шарбат тўла стаканни қўлига олди.

Салмон рақс зали томондан ҳуштак чалиб келди ва Нафисани кўриб, деди:

— Хелло! Сиз ўшандан бери шу ерда ўтирибсизми? Юринг, сизни Амина билан таништириб қўяман.

— Қайси Амина, ака? Биз нима қилдик у киши билан танишиб? — жавоб берди Нафиса.

— Оҳ, юрсангиз-чи, кейин айтаман, ким билан таништирганимни, юринг.

Нафиса ўрнидан турди...

...Салмон Нафиса билан таништирди:

— Амина, бу менинг синглим Нафиса. Сиз билан танишишни хоҳларди, мен эрталаб саккиздан тортиб, то кечаси биргача у кишининг даргоҳлари мана шу клуб бўлади, деб айтдим.

Қиз кулиб юборди.

Нафиса Салмоннинг бу бетамизлиги учун узр сўрамоқчи бўлиб эди, аммо қиз бунинг учун мавқе бермади. Катта меҳр билан у Нафисанинг қўлидан ушлаб, аста тортиб, ўз ёнига ўтқизар экан, деди:

— Дўстим сирасини сўрасангиз, уйда нима ҳам қилардик ахир? Бир бола бор, уни ҳам аяси билан бирга шу ерга олдириб келамиз. Дўст-аҳбоб — ҳаммалари шу ерга келишса, нонушта-таомнинг яхшиси шу ерда насиб бўлса, бундан ташқари, дўстим, Нейнитолга шунинг учун келмаса, нима, уйда сарғайиб ўтириш учун келадими одам? Сизга нима олиб келишсин? — деб жуда самимият билан сўради у. Нафисадан кейин официантга буюрди:

— Товуқ гўшти бутерброди билан пишлоқ сомса келтиринг.

Официант кетиши биланоқ, ён-веридагиларни таништира бошлади.

— Эрим билан танишинг.

Диван ёнидаги курсида бир соҳиб ўтирарди.

Нафиса унга салом қилди, у ҳам оҳиста қўлини кўтариб алик олди, бир нафас Нафисага зеҳн солиб қаради, кейин яна қадаҳ билан овора бўлди.

— Бу кишининг асли исми-шарифлари ва таърифларини айтмадингиз-ку, Амина бегим, ё бу киши ёғоч подшомилар?

Амина қаттиқ кулди:

— Яъни, пўкак тўнкалар!

(Давоми бор).

(Давоми. Боши газетанинг ўтган сонларида).

СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

СПОРТ ҲАНГОМАЛАРИ

ТОШБАҚА —ҚИРОЛИЧА

Техас штатидаги Даллас шаҳрида яшовчи бир бева аёл тўсатдан вафот этди. У ўзидан 270 минг долларни мерос қолдирди. Бева кампир айниқса тошбақалар мусобақасини яхши кўрарди. Шунинг учун у бутун бойлигини бир тошбақасига васият қилади. Фақат шу тошбақа ўлимидан кейингина (тошбақани ўзи 100 йилдан кўпроқ яшайди) бутун бойликни бор қариндош-уруғи бўлиб олиши мумкин. Агар тошбақани зўрлаб ўлдирилган тақдирда ўзининг қариндош-уруғи сариқ чақа ҳам ололмаслиги васиятда таъкидлаб ўтилган эди.

ҚАБИЛА АЁЛЛАРИ

Перунинг илмий текшириш экспедицияси кам текширилган Амазонка дарёсининг ён районларидан бирида номаълум ҳиндилар қабиласини учратиб қолди. Қабила бошлиқлари аёллар экан. Энг қизиғи шу ердаки, қабила бошлиғи бўлган аёллар бўш вақтларида хурмо дарахтининг баргидан ясалиб, дарахт пўстлоғининг ингичка толасидан тўқилган тўп ёрдамида футбол ўйнашар экан. Улар футбол ўйинида анча юксак техникага эга эканликларини кўрсатишди.

Экспедиция аъзолари бир куни ўзлари билан футбол тўпини олиб, қабила ичида пайдо бўлишди. Улар тўпни аёлларга тақдим этишди. Ҳинди аёллар тўпга тез орада ўрганиб олишди.

Бир неча ҳафта ўтгандан сўнг экспедиция аъзолари билан ҳинди аёллар командаси ўртасида ўртоқлик учрашуви бўлиб ўтди. Экспедиция терма командаси мағлубият аламини тотишга мажбур бўлди. Улар ҳинди аёллари терма командасига 19:4 ҳисобида ютқазиб қўйдилар.

ХОККЕЙ ВА МОДА

Брюсселда «Ирониделес Бриссак» номли аёллар хоккей командаси бор. Бу команда ўйнаган вақтда стадионга томошабинлар кам тушадиган бўлиб қолди. Клуб бошлиқлари бу ҳолни қандай қилиб бартараф қилиш йўлини ўйлай бошлади. Охири қуйидаги хулосага келди...

Навбатдаги ўйинга хоккейчи аёллар спорт формасида эмас, балки нейлон кофта ва юбкада майдонга тушдилар.

Матч тамом бўлгандан сўнг маҳаллий газеталарнинг бири: «Агар Ирониделес Бриссак» командасининг хоккейчилари келгуси матчда ҳам яна бир янгилик ўйлаб топсалар, у ҳолда уларнинг ўйинига билет топиш амри маҳол бўлиб қолади»— деб ҳазиллашди.

АВТОБУС ВА РЕКОРД

16 ёшли Моника Селльберг 80 метрга барьер оша югуриш бўйича Швециянинг янги рекордини ўрнатди. Мониканинг бир йил ичида бундай катта ютуқни қўлга киритиши кўп ишқибозларни қизиқтириб қолди.

Рекордчи қизнинг устози Вашаловский бир куни автомобилда кетаётган вақтда диққати автобус орқасидан қувиб бораётган қизга тушади. Қиз тезликда автобусни қувиб етиб, очиқ эшикдан енгилгина сакраб автобусга чиқиб олди. «Мен ҳеч қачон бунчалик тез югурувчи ва осон сакровчи одамни кўрмаган эдим. Автобуснинг кетидан қувиб етдик ва қизга енгил атлетика билан шуғулланишни таклиф қилдим. Қиз шундан кейин барьер оша югуруш бўйича шуғуллана бошлади»,—деб ҳикоя қилади Мониканинг тренери Вашаловский.

ТошДУ студенти Вера Дворкина пойтахтимиздаги «Буревестник» кўнгилли спорт жамиятининг етакчи спортчиларидан биридир.

Суратда: В. Дворкина СССР халқларининг IV спартакиадасига тайёргарлик кўраётган пайт.

ҲОДИСА

ҚАЛБАКИ «ШОФЁР»ЛАР

Тошкент трамвай депосининг шофёри Шомурод Азимов ишхонадан овқатланиш учун машинада тўғри бозорга келди. У кўздан нари кетиши билан иккита олифта йигит машина атрофида қора ният билан парвона бўла бошлади. Кўп ўтмай бири имо қилди-ю иккинчиси келиб машинанинг кабинасини очиб, ҳайдади-кетди.

Шомурод Азимов овқатланиб бўлгач келиб қараса, машина йўқ. Тезлик билан Октябрь район милиция бўлимига хабар қилди. Жиноят-қидирув бўлимининг бошлиғи капитан Исмоил Иброҳимов ҳамма жиноят-қидирув ваколларини йиғди-да, уларга содир бўлган воқеани хабар қилди ва бу иш билан шуғулланишни младший лейтенант Анвар Муқсимовга топширди. Анвар бу ҳодиса билан шуғулланишдан аввал бу воқеадан бироз бўлса-да хабардор кишилар билан суҳбатлашди.

Уйғур кўча, Гулобод проездидаги 60-ва 56-уйда Қурбон Аъзамов ҳамда Бахтиёр Абдуллаев яшайди. Милиция вакиллари шубҳа туфайли бу ҳар икки йигитни текширишга тушди. Шу куни Бахтиёр ва Қурбон уйидан топилмади. Бахтиёр машинани кун бўйи шаҳар ташқарисидаги пастқамликда сақлади. Лекин Қурбондан дарак йўқ. Қурбон қачон қўлга тушган эди. «Шофёр»нинг ўзи ҳам туни билан машина кабинасида ўтириб чиқиб, эрталаб камқатнов дала томон отланаётганда қўлга тушди.

Бахтиёр илгари ҳам бир «Москвич»ни ўғирламоқчи бўлганда қўлга тушган эди. Бу гал эса икки ўғри ҳам янада қаттиқроқ жазога тортилади.

Майор А. ИНОҒОМОВ.
Октябрь район милиция бўлимининг бошлиғи.

И. САЙФУЛЛАЕВ,
милиция лейтенанти.

Редактор С. М. ҚАРОМАТОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО ТЎЛҚИНЛАРИДА

10 МАЙДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.10 «Бегона куёв» деган мусиқали ҳикоя. 18.30 Эстрада концерти. 19.20 Қозоқ куйлари. 20.00 «Танбур навоси» радиоинсценировка. 20.45 «Харидор хушнуд бўлди» деган эшиттириш (ўзбекча). 21.25 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт. 22.00 «Октябрь ва жаҳон» деган эшиттириш (ўзбекча). 22.15 Ўзбекистон радиоси артистларининг концерти. 22.40 Поэзия кечаси. Ғайратийнинг янги шеърлари (ўзбекча). 23.20 Лирика кечаси.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 Қардош халқлар адабиёти. Туркман ёзувчиларининг ҳикоялари (ўзбекча). 19.30 «Абадий барҳаётлар» деган адабий-музикали композиция. 20.10 «ЁШЛИК» радиостанциясининг программаси. Такрорий эшиттириш. 20.50 «Дастлабки баланд бино». Грузия радиосининг эшиттириши (русча). 21.00 Тожик халқ куйлари. 21.30 Корейс куйлари.

11 МАЙДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 Ўзбекистон композиторларининг қўшиқлари. 9.30 «ЯЛЛА» концерти. 9.45 «Жаҳон бир ҳафта ичида» (тожикча). 10.10 М. Насимов. «Дилбарим» вокаль-лирик сюита. 10.30 Республика халқ ҳофизларининг концерти. 11.10 «Тежамкорлик асосида». Термиз шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Ш. Ҳикматов сўзи (ўзбекча). 11.20 СССР халқларининг қўшиқ ва рақслари. 12.15 Севги қўшиқлари. 12.50 «Карвон йўллари ўтган жойларда». Туркманистон радиосининг эшиттириши (ўзбекча). 13.30 Вокаль ансамблларининг концерти. 16.10 Туркманистонда ўзбек адабиёти ва санъати декадаси кундалиги. 16.20 «Халқ композитори ва созандаси Мамадазиз Ниёзов» деган концерт-очерк. 18.10 Туркманистонда ўзбек адабиёти ва санъати декадаси. Р. Иноғомовнинг «Қардош адабиётлар дўстлиги» деган суҳбати (ўзбекча). 18.30 Ёш ижрочилар концерти. 19.20 Татар куйларидан концерт. 20.00 «Октябрь радиостанциясининг программаси (русча). 20.30 «Янги Тошкентни қураётганлар, сизлар учун» деган концерт. 21.25 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт. 22.00 Қардош коммунистик партиялар ҳаётидан (ўзбекча). 22.10 Вальс кечаси. 22.40 Дўстларимиз овози. Тошкент қурилишида ишлаётган ёшларнинг шеърлари (русча). 23.20 Дам олиш концерти.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 Рус халқ хорлари. 13.00 «Тошкент қурувчилари, сизлар учун» (русча). 19.00 Ёшлар ижоди (ўзбекча). 19.30 «Ленин ҳақида куйлаймиз» деган музикали радиокомпозиция. 20.10 Фурқат лирикаси. 20.50 «Уйлар, прогресс, қулай» деган эшиттириш (русча). 21.00 Тожик халқ чолғу куйлари. 21.30 Музикали календарь. Ж. Массне.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

14.00 «Мусоргский». Радио постановка. 16.00 Кришан Чандр. «Мусаффо осмон». Радиоинсценировка (ўзбекча).

„Зангори" экранда

10 МАЙДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

ОЛМАОТА ТЕЛЕВИДЕНИЕ СТУДИЯСИНИНГ ЭШИТТИРИШЛАР ПРОГРАММАСИ

18.00 «ОЙСУЛУВ». Абай номидаги Ленин орденли академик опера ва балет театрининг спектакли. Танаффус вақтида қозоқ ва рус тилларида телевизион янгиликлар.

20.30 дан МОСКВА КЎРСАТАДИ.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Рус тилида: 18.00 «Биринчи энциклопедия», «Соҳта бува». Болалар учун кинофильмлар. 18.20 Телевизион янгиликлар. 18.30 «Дўстлар учрашуви». Ҳужжатли фильм. 18.40 Чирчиқ химиклари бадиий ҳаваскорларининг концерти. 19.15 «ОНА ВА СУКУНАТ». Бадиий фильмнинг биринчи серияси.

Ўзбек тилида: 20.35 «Интер. Оргтехника — 66». Телефильм. 20.55 Телевизион янгиликлар. 21.05 «Замондошларимиз». Телеочерк. 21.20 «Уста созандалар». Мирза Тоҳиров. 22.00 «АЛЬБА РЕГИЯ». Бадиий фильм.

11 МАЙДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

15.55 Эшиттиришлар программаси. 16.00 Бадиий ҳаваскорлар шаҳар кўригининг якунловчи концерти Алишер Навоий номидаги Академик Катта театрдан олиб кўрсатилади.

Рус тилида: 19.00 Телевизион янгиликлар. 19.15 «Халқ контроли амалда». 19.35 «ЁШИМ 20 ДА». Бадиий фильмнинг биринчи серияси. 21.00 Эшиттиришлар программаси.

Ўзбек тилида: 21.05 Телевизион янгиликлар. 21.20 Юбилей вахтасида. 21.40 «Санъат усталари». — «ГЎЗАЛЛИК КУЙЧИСИ». 22.05 «Ноз-неъмат бунёдкори». Сабзавоткорлар учун эшиттиришлар программаси. 22.25 Область театрлари артистларининг концерти.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 17.55 Эшиттиришлар программаси. 18.00 Болалар учун «Адабий топишмоқ» деган эшиттириш.

Рус тилида: 18.30 «ОНА ВА СУКУНАТ» бадиий фильмининг иккинчи серияси.

19.45 дан МОСКВА КЎРСАТАДИ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 10, 12/V да **Москва санъат усталарининг катта концерти.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА—10/V да **Ватан ишқи**, 11/V да **Ўғил уйлантириш.**

КИНО театрларда

10 МАЙДА

ҚИШКИ БИНОДА

Спартак — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Жаҳаннам гирдобида икки йил — НАВОИЙ номли, «ВОСТОК», «МОСКВА», «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Разведкачининг жасорати — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 7 да), «ЧАЙКА» эрталаб соат 10 да).

Бир рус онаси ҳақида қисса (кундуз соат 4 гача), **Фашизмни тўхтатиш керак** (кундуз соат 5, кеч 7 ва 9 да)— «ФЕСТИВАЛЬ».

Севги давоси — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Тоҳир ва Зуҳра — СОБИР РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун).

Уруш ва тинчлик (1 ва 2-серия) — «МИР» (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

(кеч соат 8 ярим ва 10 да)

Кимсиз, доктор Зорге?—«ҒАЛАБА».

Қасос — «ШАРҚ».

«Шантеклэр» маликаси — «МЕҲНАТ».

11 МАЙДА

ҚИШКИ БИНОДА

Спартак — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Жаҳаннам гирдобида икки йил — НАВОИЙ номли, «ВОСТОК», «МОСКВА», «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Севги давоси — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Бир рус онаси ҳақида қисса (кундуз соат 4 гача), **Фашизмни тўхтатиш керак** (кундуз соат 5, кеч 7 ва 9 да)— «ФЕСТИВАЛЬ».

Тоҳир ва Зуҳра — СОБИР РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун).

Уруш ва тинчлик — «МИР» (кундуз ва кечқурун).

Разведкачининг жасорати — «ЧАЙКА» (эрталаб соат 10 да).

ЁЗГИ БИНОДА

(кеч соат 8 ярим ва 10 да)

Кимсиз, доктор Зорге?—«ҒАЛАБА».

Қасос — «ШАРҚ».

Муқимий номли театрга **электромонтёр- ёритувчилар, кийим кийгизувчилар, саҳна ишчилари ва район кассирлари**

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Беруний майдони, Олмазор кўчаси, 187-уй.

«Таштрансспецстрой» трестининг 6-қурилиш бошқармасига **Участка бошлиғи вазифасига старший прораб, слесарь-сантехниклар** (ташқи ишларни олиб бориш учун) **йўл ишчилари, асфальтлаш машиналарини бошқарувчилар** (ишбайга), **шоферлар, йўл механизмларини ремонт қилиш бўйича слесарлар** (меҳнат ҳақи ойлик ва мукофот тариқасида тўланади)

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Пушкин кўчаси, 4-уй (1, 4, 23, 24, 25, 48, 50-автобусларнинг «Сквер» остановкаси), телефонлар В-3-71-90, В-3-71-17.

7-Кир ювиш комбинати 6-Кир ювиш комбинатига қўшилади. (Тошкент шаҳар, Чилонзор район, Бахт кўчаси, 2-уй).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

МАВСУМНИНГ ЁПИЛИШИ ВА ХАЙРЛАШУВ ГАСТРОЛЛАР

Москва цирки артистлари ва Ҳиндистон филлари аттракциони.

Ҳиндистон филларини ўргатувчи—**Анатолий Корнилов.**

10, 11, 13 майда кеч соат 7 яримда, 14 майда кундуз соат 12, 3 ва кеч 7 ярмида бошланади.

Билетлар сотилмоқда.

Таштекстильшвейторг
10 дан 25 майгача
«ТОҲИР ва ЗУҲРА»
магазинида

Тошкент тўқимачилик комбинатининг ип-газлама маҳсулотлари

СОТИШ ВИСТАВКАСИНИ

Ўтказади

Виставкада ип-газлама молларининг 200 дан кўп тури ва ранглари намойиш қилинади.

Харидорларни таклиф этамиз ва Тошкент тўқимачилик комбинати маҳсулотлари сифатини оширишдаги таклиф ва мулоҳазаларини баён этишларини кутамиз.

Магазин адреси: Октябрь колхоз бозори, «Тоҳир ва Зуҳра» магазини.

«Узэлектромонтаж» махсус трестининг Тошкент монтаж бошқармасига **электр ускуналарини ремонт қилиш бўйича прораблар ва мастерлар, ҳамма разряддаги электр монтёрлари, махсус машина шоферлари, юкчилар**

КЕРАК

Иш ҳақи мукофот ва ишбай асосида тўланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, 18, Коммунал сквери, 11-уй (7, 8, 10, 11-трамвайларнинг «Лахутий» остановкаси).

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР:

1967 йил 22 май кундуз соат 2 да, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ботаника профили бўйича биология фанлари бўлими бирлашган илмий совети мажлисида (Гоголь кўчаси, 70-уй, конференц-зал) биология фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун:

В. Д. Волосовцев «Узумнинг уруғсиз сортларини цитоэмбриологияси ва гуллашининг биологияси» деган темада.

Э. Н. Владимиров «Ғўза ривожланишининг дастлабки фазаларида азот олмошинувига микроэлементларнинг таъсири» деган темада.

1967 йил 24 май кундуз соат 2 да, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг А. С. Пушкин номидаги Тил ва адабиёт институти илмий совети мажлисида (Гоголь кўчаси, 70-уй, катта конференц-зал) филология фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун:

З. Хусаинова «Ўзбек халқ топишмоқларининг асосий хусусиятлари ва замини» деган темада.

Диссертациялар билан академия кутубхонасида танишиш мумкин (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОБИ-ҲАВО БОШҚАРМАСИГА

административ-хўжалик бўлими бошлиқлари, инженер-гидрологлар, старший бухгалтерлар ва бухгалетрлар, старший товаршунос, радиооператор, старший машинистка ва машинистка, шоферлар

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Астрономическая кўча, 31-уйга мурожаат қилинсин.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4БЕТ

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Коммутатор — 83-02-49 дан 83-02-58 гача, редактор ўринбосарлари — 83-29.33, 83.29.09: масъул секретарлар — 83.27.22: партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари — 83.29.42: саноат, қурилиш ва транспорт бўлими — коммутатор орқали 7.81; адабиёт, санъат ва маданият бўлими — 83.29.55; хатлар ва оммавий ишлар, физкультура ва спорт бўлимлари — 83.29-70: фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари — 83.27.57; ахборот бўлими — 83.65-57; эълонлар бўлими — 83-81.42.

10 МАЙ, 1967 Й. Р. 06275. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64579. Нашр. № 2901.